

2) Załącznik 2 otrzymuje brzmienie:

„TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: filologia angielska

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia – licencjackie

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Wymiar kształcenia: 6 semestrów

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: licencjat

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

I.1.a. Język obcy I

Cel kształcenia: wprowadzenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego, jak i wybranych elementów życia zawodowego.

Treści merytoryczne: ćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego z zakresu następujących tematów: przedstawianie się, opis człowieka, rodzina, kariera zawodowa, codzienne obowiązki domowe, przyzwyczajenia domowników, wykroczenia, orientacja w mieście, opisywanie miejsc i budynków, weekend, wspomnienia z dzieciństwa i szkoły, czas wolny, system edukacji i szkolnictwa wyższego, podróże, planowanie przyszłości, zakupy, restauracja, nowinki technologiczne, zdrowie, ekologia, media, minione szanse i możliwości, tryb przypuszczający, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna; zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzenia wiedzy i ćwiczenia odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie B1 zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie leksyki i struktur gramatycznych.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; pracować w zespole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i kultur; dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.1.b. Język obcy II

Cel kształcenia: rozwijanie wszystkich sprawności językowych (mówienie, czytanie, pisanie i słuchanie ze zrozumieniem); przygotowanie do posługiwania się językiem specjalistycznym; kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy w zakresie doskonalenia znajomości języka obcego.

Treści merytoryczne: doskonalenie wszystkich sprawności językowych, struktur, form gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez pracę z obcojęzycznymi tekstami i dokumentami dotyczącymi zagadnień związanych z kierunkiem studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie B1 zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie leksyki i struktur gramatycznych; terminologię (pojęcia, definicje) odnośnie do podstawowych zagadnień nauk humanistycznych.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; korzystać z obcojęzycznej literatury fachowej; przedstawić prezentację multimedialną w języku obcym; pracować w zespole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i kultur; dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.1.c. Język obcy III

Cel kształcenia: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego, jak i wybranych elementów życia zawodowego.

Treści merytoryczne: doskonalenie wszystkich sprawności językowych, struktur, form gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez pracę z obcojęzycznymi tekstami i dokumentami dotyczącymi zagadnień związanych z kierunkiem studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie B2 zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie leksyki i struktur gramatycznych; terminologię (pojęcia, definicje) odnośnie do podstawowych zagadnień nauk humanistycznych.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; korzystać z obcojęzycznej literatury fachowej; formułować problemy i stawiać pytania; interpretować dane, plany, projekty; przedstawić prezentację multimedialną w języku obcym; pracować w zespole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i kultur; dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.1.d. Język obcy IV

Cel kształcenia: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego, jak i wybranych elementów życia zawodowego.

Treści merytoryczne: doskonalenie wszystkich sprawności językowych, struktur, form gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez pracę z obcojęzycznymi tekstami i dokumentami dotyczącymi zagadnień związanych z kierunkiem studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie B2 zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie leksyki i struktur gramatycznych; terminologię (pojęcia, definicje) odnośnie do podstawowych zagadnień nauk humanistycznych.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; korzystać z obcojęzycznej literatury fachowej; formułować problemy i stawiać pytania;

interpretować dane, plany, projekty; przedstawić prezentację multimedialną w języku obcym; pracować w zespole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i kultur; dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.2. Język łaciński

Cel kształcenia: przyswojenie materiału gramatycznego (fonetyka, fleksja, składnia) oraz niezbędnego zasobu słownictwa w stopniu umożliwiającym samodzielne czytanie i tłumaczenie prostych tekstów; opanowanie wybranych sentencji i zwrotów łacińskich oraz ich praktyczne, współczesne zastosowanie.

Treści merytoryczne: czytanie i akcentowanie; materiał gramatyczno-leksykalny; zwroty i sentencje łacińskie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fonetykę, fleksję i składnię łacińską, określoną ilość słów oraz wybranych sentencji i zwrotów.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć proste teksty korzystając z kompendiów i słowników; posługiwać się łacińską terminologią.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania znajomości języka łacińskiego w kontaktach z osobami pochodzącymi z różnych kultur.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.3. Technologie informacyjne w naukach humanistycznych

Cel kształcenia: umiejętność obsługi edytora MC Word w stopniu umożliwiającym samodzielną edycję dłuższych dokumentów; umiejętność tworzenia prezentacji multimedialnych; znajomość korzystania z bibliotek i repozytoriów cyfrowych; rozbudzenie postawy badawczej.

Treści merytoryczne: obsługa edytora MC Word (indeksy, spisy); tworzenie prezentacji multimedialnej w programie PowerPoint i Prezi; biblioteki i repozytoria cyfrowe: zasoby, zasady korzystania, możliwości edycji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): techniki pozyskiwania wiedzy w różnych kanałach informacji oraz zasady edycji tekstów.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, selekcjonować i integrować informacje pozyskane ze źródeł elektronicznych; wykorzystywać bazy danych do pracy własnej; edytować tekst ze stosowną dbałością o prawa autorskie; przygotować prezentację wykorzystując znane aplikacje; posługiwać się narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza (edytory tekstów, bazy danych).

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania wiedzy w zakresie technologii informacyjnych w pracy zawodowej, szczególnie w pracy tłumacza, w celu jej optymalizacji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.4.a Przedmiot ogólnouczelniany I

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu.

Treści merytoryczne: monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z niżej proponowanych: animacja kultury studenckiej, człowiek współczesny wobec problemu uzależnień, dietetyka i żywienie człowieka, ekonomia, prawo, prawo przedsiębiorców, socjologia, zdrowy styl życia i higiena człowieka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.4.b Przedmiot ogólnouczeniowy II

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu.

Treści merytoryczne: monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z niżej proponowanych: animacja kultury studenckiej, człowiek współczesny wobec problemu uzależnień, dietetyka i żywienie człowieka, ekonomia, prawo, prawo przedsiębiorców, socjologia, zdrowy styl życia i higiena człowieka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.4.c Przedmiot ogólnouczeniowy III

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu z zakresu nauk społecznych (człowiek współczesny wobec problemu uzależnień; ekonomia; prawo).

Treści merytoryczne: monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z niżej proponowanych: animacja kultury studenckiej, człowiek współczesny wobec problemu uzależnień, dietetyka i żywienie człowieka, ekonomia, prawo, prawo przedsiębiorców, socjologia, zdrowy styl życia i higiena człowieka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy w obrębie nauk społecznych.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.5. Wychowanie fizyczne

Cel kształcenia: świadome i systematyczne rozwijanie własnej aktywności fizycznej i dbałości o stan zdrowia; przygotowanie do świadomego uczestnictwa w kulturze fizycznej, działalności sportowo-rekreacyjnej, jako ważnego elementu prozdrowotnego stylu życia.

Treści merytoryczne: gry i zabawy ruchowe, ćwiczenia kształtujące prawidłową postawę ciała z wykorzystaniem przyrządów i przyborów; różne formy wyścigów z wykorzystaniem sprzętu sportowego; piłka siatkowa, ręczna, koszykówka, nożna, atletyka terenowa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z zakresu kultury fizycznej; zagadnienia z zakresu wybranych dyscyplin sportowych; wpływ ruchu i ćwiczeń ruchowych na zachowanie zdrowia jednostki i społeczeństwa.

Umiejętności (potrafi): kontrolować poziom własnej sprawności fizycznej, wykonując podstawowe testy i sprawdziany; dobrać ćwiczenia kształtujące odruch prawidłowej postawy ciała; wykonać podstawowe elementy techniczne zespołowych gier sportowych (siatkówki, koszykówki, piłki nożnej i piłki ręcznej) i wykorzystać w praktyce ćwiczenia fizyczne, mające wpływ na motorykę organizmu; podjąć działania prozdrowotne i edukacyjne, wykorzystując w praktyce wiedzę oraz umiejętności w zakresie różnych form aktywności ruchowej; współpracować w zespole stosując zasady „fair play”.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kształtowania samodyscypliny i samooceny oraz poczucia odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo własne i drugiego człowieka; kreowania wartości aktywności ruchowej jako formy relaksu fizycznego i psychicznego oraz promowania pozytywnej postawy prozdrowotnej wpływającej na sprawność funkcjonalną w dorosłym życiu człowieka.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.6. Wykład do wyboru I

Strategie studiowania, rozwój osobisty a kluczowe kompetencje badawcze

Cel kształcenia: przybliżenie wiedzy potrzebnej do osiągnięcia sukcesu w edukacji akademickiej oraz w perspektywie rozwoju osobistego; wykształcenie zrozumienia faktu, że sukces nie jest jedynie związany z byciem „wybitnym”, dobre oceny i osiągnięcia w pracy mogą być udziałem każdego studenta; wspieranie w doborze i optymalizacji indywidualnego podejścia do studiowania; przedstawienie możliwości doboru efektywnych nawyków pracy intelektualnej; budowanie pozytywnego podejścia do studiowania i rozwoju osobistego.

Treści merytoryczne: strategie radzenia sobie z zadaniami akademickimi, które sprawiają trudność; mechanizmy i praktyczne sposoby przyswajania wiedzy, robienia notatek, krytycznego myślenia, planowania pracy, rozwijania osobistych predyspozycji, wspierania rozwoju inteligencji; techniki pamięci; identyfikowanie swoich mocnych i słabych stron w kontekście radzenia sobie z różnymi aspektami studiowania; zarządzanie czasem; działanie motywacji; branie odpowiedzialności za swój rozwój.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): techniki pamięci, czytania, uczenia się, motywowania się do pracy; skuteczne strategie wykonywania analitycznych i badawczych zadań akademickich z dziedziny nauk humanistycznych; techniki wyszukiwania informacji, analizy źródeł, robienia notatek i krytycznego myślenia; skuteczne sposoby pracy indywidualnej i w grupach; skuteczne metody samo-regulacji i zarządzania zadaniami.

Umiejętności (potrafi): odpowiednio określać priorytety służące realizacji zaplanowanych przez siebie oraz innych zadań różnego typu, w tym robienia notatek, terminowego wykonania zadań, motywowania siebie i innych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania znaczenia i krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy na temat procesów uczenia się, krytycznego myślenia, technik pamięci, skutecznego studiowania na kierunku filologia angielska; projektowania i realizacji działań związanych ze skutecznym zarządzaniem czasem i prezentowaniem swoich prac; branie odpowiedzialności za swój rozwój naukowy i osobisty.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Kultura i elementy historii Kanady i jej wpływ na inne kraje anglojęzyczne

Cel kształcenia: usystematyzowanie i uporządkowanie wiedzy z zakresu kultury i historii Kanady i jej dorobku kulturowo-historycznego; podniesienie kompetencji w zakresie tematyki kulturoznawczo-historycznej w odniesieniu do Kanady; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad rozwojem wiedzy i zainteresowań kulturoznawczo-historycznych.

Treści merytoryczne: Kanada pre-kolumbijska; Nowa Francja i kolonizacja francuska, 1534–1763; Kanada brytyjska (1763–1867); Kanada pokonfederacyjna (1867–1914); wojny światowe i międzywojnie (1914–1945); era powojenna; 1992–do teraźniejszości; kanadyjska spuścizna frankofońska; wielokulturowość Kanady; Narody Pierwsze w Kanadzie; bilingwalizm kanadyjski; kanadyjski wkład w kulturowy, polityczny i ekonomiczny dorobek świata.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szeroko pojętą kulturę Kanady od czasów prehistorycznych do powojennych w kontekście procesów historycznych, społecznych i religijnych (w ujęciu kulturoznawczym i historycznym); podstawowe kwestie rozwoju historycznego Kanady –

etapy historyczne, system zarządzania kolonią/dominium/niepodległym państwem, ważne wydarzenia i ich skutki historyczno-kulturowe.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty/treści kulturowo-historyczne/artefakty kulturowe w ogólnym kontekście historyczno-społecznym dotyczącym Kanady; kojarzyć różne teksty/treści i artefakty z konkretną epoką historyczną oraz powiązać wydarzenia z postaciami historycznymi i ze świata kultury Kanady.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania języka angielskiego, kultury i historii Kanady.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.7. Podstawy przedsiębiorczości

Cel kształcenia: kształtowanie postaw przedsiębiorczych poprzez zapoznanie z zasadami organizacji i prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz innymi formami zatrudnienia funkcjonującymi na rynku pracy, jak również dokumentami związanymi z funkcjonowaniem na rynku pracy w warunkach gospodarki rynkowej.

Treści merytoryczne: zasady organizacji i prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz inne formy zatrudnienia funkcjonujące na rynku pracy (w tym dotyczące zawierania umów o pracę, umów zlecenia i o dzieło, jak również samozatrudnienia); dokumenty regulujące funkcjonowanie podmiotów gospodarczych i instytucji budżetowych; formy rozliczeń podatkowych; podstawowe dylematy etyczne w warunkach gospodarki wolnorynkowej; podstawowe zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości oraz ekonomiczne uwarunkowania działalności zawodowej związanej z posługiwaniem się językiem angielskim, w tym działalności zawodowej tłumacza.

Umiejętności (potrafi): odpowiednio określać priorytety związane z zadaniami w działalności gospodarczej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania uniwersalnych zasad i norm etycznych w działalności zawodowej tłumacza; dostrzegania i rozstrzygania dylematów związanych z zawodem wykorzystującym język angielski, w tym z zawodem tłumacza.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

II. 1.a. Praktyczna nauka języka angielskiego – Gramatyka praktyczna I

Cel kształcenia: zrozumienie złożoności struktur gramatycznych języka angielskiego w zakresie używania czasowników i czasów; poznanie terminologii związanej z opisywaniem różnych aspektów gramatyki angielskiej; nabycie umiejętności posługiwania się strukturami gramatycznymi języka angielskiego na poziomie B2 zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: powtórzenie, utrwalenie i rozszerzenie następujących struktur gramatycznych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego: czasowniki: regularne i nieregularne, bezokoliczniki, imiesłowy; czasy gramatyczne: główny podział; wyrażanie teraźniejszości; wyrażanie przeszłości; wyrażanie przyszłości; strona bierna: formy, użycie; kauzatywne *have*; czasowniki modalne; określniki.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): gramatykę języka angielskiego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie następujących struktur: czasowniki: regularne i nieregularne, bezokoliczniki, imiesłowy; czasy gramatyczne: główny podział; wyrażanie teraźniejszości; wyrażanie przeszłości; wyrażanie przyszłości; strona bierna: formy, użycie; kauzatywne *have*; czasowniki modalne; określniki.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego zgodnie z wymogami poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie używania czasowników i czasów; bycia kreatywnym i wykorzystywania swojej wiedzy z zakresu gramatyki praktycznej języka angielskiego w różnych kontekstach sytuacyjnych, wliczając w to pracę zawodową; przejmowania odpowiedzialności za swój proces kształcenia językowego i dążenia do autonomii językowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. 1.b. Praktyczna nauka języka angielskiego – Gramatyka praktyczna II

Cel kształcenia: zrozumienie złożoności struktur gramatycznych języka angielskiego w zakresie zdań warunkowych i trybu przypuszczającego, użycia i opisywania rzeczowników, przymiotników, przysłówków; poznanie terminologii związanej z opisywaniem różnych aspektów gramatyki angielskiej; nabycie umiejętności posługiwania się strukturami gramatycznymi języka angielskiego na poziomie B2 zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: powtórzenie, utrwalenie i rozszerzenie następujących struktur gramatycznych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego: zdania warunkowe: główny podział; I okres warunkowy; II okres warunkowy; III okres warunkowy; mieszane okresy warunkowe; tryb przypuszczający; wyrażenia: *I'd rather, I'd sooner, I wish*; rzeczowniki: podział, funkcje, tworzenie liczby mnogiej, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne; rodzaj, formy dopełniacza, rzeczowniki złożone; użycie przedimków; zaimki: rodzaje i zastosowanie; mowa zależna: formy, użycie; przymiotniki: podział, funkcje, stopniowanie, pozycja w zdaniu, kolejność; przysłówki: tworzenie, funkcje, rodzaje, pozycja w zdaniu; zasada MPT i odstępstwa od niej; zdania przydawkowe; zdania okolicznikowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): gramatykę języka angielskiego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie następujących struktur: zdania warunkowe: główny podział; I okres warunkowy; II okres warunkowy; III okres warunkowy; mieszane okresy warunkowe; tryb przypuszczający; wyrażenia: *I'd rather, I'd sooner, I wish*; rzeczowniki: podział, funkcje, tworzenie liczby mnogiej, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, rodzaj, formy dopełniacza, rzeczowniki złożone; użycie przedimków; zaimki: rodzaje i zastosowanie; mowa zależna: formy, użycie; przymiotniki: podział, funkcje, stopniowanie, pozycja w zdaniu, kolejność; przysłówki: tworzenie, funkcje, rodzaje, pozycja w zdaniu; zasada MPT i odstępstwa od niej; zdania przydawkowe; zdania okolicznikowe.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego zgodnie z wymogami poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie wymienionych struktur; bycia kreatywnym i wykorzystywania swojej wiedzy z zakresu gramatyki praktycznej w różnych kontekstach sytuacyjnych, wliczając w to pracę zawodową; przejmowania odpowiedzialności za swój proces kształcenia językowego i dążenia do autonomii językowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. 1.c. Praktyczna nauka języka angielskiego – Gramatyka praktyczna III

Cel kształcenia: zrozumienie złożoności struktur gramatycznych języka angielskiego w zakresie używania rzeczowników, przymiotników, przyimków i czasowników; poznanie terminologii związanej z opisywaniem różnych aspektów gramatyki angielskiej; nabycie umiejętności posługiwania się strukturami gramatycznymi języka angielskiego na poziomie B2+ zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: powtórzenie, utrwalenie i rozszerzenie następujących struktur gramatycznych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego: rzeczowniki (policzalne, niepoliczalne, rodzaj, grupowe, zgodność podmiotu i orzeczenia), przedimki określony i nieokreślony, przymiotniki, przysłówki, czasy gramatyczne – główny podział: wyrażanie teraźniejszości, wyrażanie przeszłości, wyrażanie przyszłości.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): gramatykę języka angielskiego zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie następujących struktur: rzeczowniki (policzalne, niepoliczalne, rodzaj, grupowe, zgodność podmiotu i orzeczenia), przedimki określony i nieokreślony, przymiotniki (kolejność, stopniowanie, przymiotniki stopniowalne i niestopniowalne), przysłówki, czasy gramatyczne – główny podział: wyrażanie teraźniejszości, wyrażanie przeszłości, wyrażanie przyszłości.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego zgodnie z wymogami poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych; bycia kreatywnym i wykorzystywania swojej wiedzy z zakresu gramatyki praktycznej języka angielskiego w różnych kontekstach sytuacyjnych, wliczając w to pracę zawodową; podejmowania odpowiedzialności za swój proces kształcenia językowego i dążenia do autonomii językowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. 1.d. Praktyczna nauka języka angielskiego – Gramatyka praktyczna IV

Cel kształcenia: zrozumienie złożoności struktur gramatycznych języka angielskiego w zakresie używania czasownika, strony biernej, okresów warunkowych i struktur raportujących; poznanie terminologii związanej z opisywaniem różnych aspektów gramatyki angielskiej; nabycie umiejętności posługiwania się strukturami gramatycznymi języka angielskiego na poziomie B2+ zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: powtórzenie, utrwalenie i rozszerzenie następujących struktur gramatycznych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego: strona bierna z uwzględnieniem bezokolicznika i formy ciągłej czasownika, struktur raportujących, czasowników z dwoma dopełnieniami, forma kauxatywna, okresy warunkowe (podstawowe i mieszane), nierealna przeszłość (struktury typu *wish, I'd rather, as if*).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): gramatykę języka angielskiego zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie następujących struktur: strona bierna z uwzględnieniem bezokolicznika i formy ciągłej czasownika, struktur raportujących, czasowników z dwoma dopełnieniami, forma kauxatywna, okresy warunkowe (podstawowe i mieszane), nierealna przeszłość (struktury typu *wish, I'd rather, as if*).

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego zgodnie z wymogami poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych; bycia kreatywnym i wykorzystywania swojej wiedzy z zakresu gramatyki praktycznej języka angielskiego w różnych kontekstach sytuacyjnych, wliczając w to pracę zawodową; przejmowania odpowiedzialności za swój proces kształcenia językowego i dążenia do autonomii językowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. 1.e. Praktyczna nauka języka angielskiego – Gramatyka praktyczna V

Cel kształcenia: zrozumienie złożoności struktur gramatycznych języka angielskiego w zakresie mowy zależnej i czasowników modalnych; poznanie terminologii związanej z opisywaniem różnych aspektów gramatyki angielskiej; nabycie umiejętności posługiwania się strukturami gramatycznymi języka angielskiego na poziomie C1 zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: mowa zależna (sekwencja czasów, wyjątki od reguł, czasowniki wprowadzające, mowa zależna pytań, poleceń i prośb); czasowniki modalne (umiejętność, prawdopodobieństwo, oczekiwania, konieczność i powinność, zakaz i krytyka, zwyczaje, chęci); przyimki; gramatyka języka formalnego (elipsa, zdania emfaticzne, inwersja, zasada *end-weight*).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): gramatykę języka angielskiego zgodnie z wymogami C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie następujących struktur: mowa zależna (sekwencja czasów, wyjątki od reguł, czasowniki wprowadzające, mowa zależna pytań, poleceń i prośb); czasowniki modalne (umiejętność, prawdopodobieństwo, oczekiwania, konieczność i powinność, zakaz i krytyka, zwyczaje, chęci); przyimki; gramatyka języka formalnego (elipsa, zdania emfaticzne, inwersja, zasada *end-weight*).

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych; bycia kreatywnym i wykorzystywania swojej wiedzy z zakresu gramatyki praktycznej języka angielskiego w różnych kontekstach sytuacyjnych, wliczając w to pracę zawodową; przejmowania odpowiedzialności za swój proces kształcenia językowego i dążenia do autonomii językowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. 1.f. Praktyczna nauka języka angielskiego – Gramatyka praktyczna VI

Cel kształcenia: zrozumienie złożoności struktur gramatycznych języka angielskiego w zakresie składni czasowników, bezokolicznika i formy ciągłej; poznanie terminologii związanej z opisywaniem różnych aspektów gramatyki angielskiej; nabycie umiejętności posługiwania się strukturami gramatycznymi języka angielskiego na poziomie C1 zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: składnia czasowników (czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, bezokolicznik, forma ciągła, zdania z *that*); wprowadzające *it* i *there*; zdania podrzędne; spójniki; gramatyka języka mówionego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): gramatykę języka angielskiego zgodnie z wymogami C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie następujących struktur: składnia czasowników (czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, bezokolicznik, forma

ciągła, zdania z *that*), wprowadzające *it* i *there*, zdania podrzędne, spójniki, gramatyka języka mówionego.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur opisanych w treściach merytorycznych; bycia kreatywnym i wykorzystywania swojej wiedzy z zakresu gramatyki praktycznej języka angielskiego w różnych kontekstach sytuacyjnych, wliczając w to pracę zawodową; podejmowania odpowiedzialności za swój proces kształcenia językowego i dążenia do autonomii językowej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. 2.a. Praktyczna nauka języka angielskiego – Pisanie ze stylistyką I

Cel kształcenia: przedstawienie technik przygotowania wypowiedzi pisemnej w postaci akapitu angielskiego oraz podniesienie kompetencji w zakresie tworzenia akapitu zawierającego ok.150 słów, na podstawie wyselekcjonowanych informacji, ze świadomością jej celu i odbiorcy, z zachowaniem poprawności gatunkowej, konstrukcyjnej, tematycznej oraz językowej, a także z zastosowaniem zasad logiki, stylistyki, interpunkcji oraz wykorzystaniem zróżnicowanego słownictwa i konstrukcji gramatycznych w obrębie odpowiedniego rejestru, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: podstawowa wiedza na temat struktury następujących rodzajów akapitu: porównanie/kontrast, przyczyna/skutek oraz akapitów na podstawie gotowych informacji (artykułów, notatek); zawężanie tematu; jednolitość tematyczna; logika tekstu; spójność tekstu; interpunkcja; elementy stylistyki; rejestr formalny i nieformalny; świadomość odbiorcy; łączenie zdań; frazowanie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie wypowiedzi pisemnych obejmujących akapit, w szczególności typu: porównanie/kontrast, przyczyna/skutek.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim do tworzenia wypowiedzi pisemnych w formie akapitu typu: porównanie/kontrast, przyczyna/skutek, zgodnie z wymogami poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wypowiedzi pisemnych obejmujących akapit w języku angielskim.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. 2.b. Praktyczna nauka języka angielskiego – Pisanie ze stylistyką II

Cel kształcenia: przedstawienie technik przygotowania wypowiedzi pisemnej w postaci akapitu angielskiego zawierającego ok.150 słów, na podstawie wyselekcjonowanych informacji, ze świadomością jej celu i odbiorcy, z zachowaniem poprawności gatunkowej, konstrukcyjnej, tematycznej oraz językowej, a także z zastosowaniem zasad logiki, stylistyki, interpunkcji oraz wykorzystaniem zróżnicowanego słownictwa i konstrukcji gramatycznych w obrębie odpowiedniego rejestru, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Treści merytoryczne: podstawowa wiedza na temat planowania (*basic/extended outline*) oraz struktury akapitu angielskiego (*topic sentence, controlling idea, supporting sentences, concluding sentence*); zawężanie tematu; jednolitość tematyczna; logika tekstu; spójność tekstu; interpunkcja; elementy stylistyki; rejestr formalny i nieformalny; świadomość

odbiorcy; łączenie zdań; frazowanie; struktura następujących rodzajów akapitu: narracyjny, opisowy, opisujący proces, definiujący.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie wypowiedzi pisemnych obejmujących akapit, w szczególności typu: narracyjny, opisowy, opisujący proces, definiujący.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim do tworzenia wypowiedzi pisemnych w formie akapitu, w szczególności typu: narracyjny, opisowy, opisujący proces, definiujący, zgodnie z wymogami poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wypowiedzi pisemnych obejmujących akapit w języku angielskim.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.3.a. Praktyczna nauka języka angielskiego – Pisanie akademickie I

Cel kształcenia: zapoznanie ze specyfiką tekstów akademickich w zakresie stylu, organizacji tekstu i jego celów w oparciu o materiały na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; doskonalenie technik pisania tekstów akademickich w zakresie parafrazowania, definiowania, klasyfikowania tekstów z wykorzystaniem zróżnicowanego słownictwa i struktur gramatycznych w dyskursie akademickim.

Treści merytoryczne: specyfika tekstów akademickich (na przykładach tekstów modelowych) w zakresie stylu, stopnia formalności, odpowiednich zwrotów, organizacji tekstu i jego celów oraz na poziomie języka w zakresie: gramatyki, interpunkcji, pisowni, konstrukcji składniowych, łączników (zwłaszcza ich wartości logicznej); tematyka zajęć obejmuje definiowanie, uogólnianie, argumentowanie, porównanie, kontrastowanie, uwypuklanie; umiejętność definiowania, parafrazowania oraz klasyfikacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie pisania, gramatyki i elementów leksykalnych rejestru formalnego cechującego dyskurs akademicki.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie dyskursu akademickiego w tekście pisanym; przygotowywać prace pisemne (porównawczą, klasyfikującą, definiującą) w języku angielskim zgodnie z wymogami poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego korzystając samodzielnie z różnych źródeł (słowników, źródeł internetowych).

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie rozumienia specyfiki i konstruowania pisemnych wypowiedzi akademickich w języku angielskim.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.3.b. Praktyczna nauka języka angielskiego – Pisanie akademickie II

Cel kształcenia: zapoznanie ze specyfiką tekstów akademickich w zakresie stylu, organizacji tekstu i jego celów w oparciu o materiały na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; doskonalenie technik pisania tekstów akademickich w zakresie streszczania, pisania esejów, porównywania dwóch lub więcej tekstów z wykorzystaniem zróżnicowanego słownictwa i struktur gramatycznych adekwatnych do poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego i charakterystycznych dla dyskursu akademickiego.

Treści merytoryczne: omawianie modelowych tekstów akademickich pod względem stylu, stopnia formalności, odpowiednich zwrotów, organizacji tekstu i jego celów oraz na poziomie języka w zakresie: gramatyki, interpunkcji, pisowni, konstrukcji składniowych, łączników

(zwłaszcza ich wartości logicznej); doskonalenie umiejętności pisania tekstów akademickich w zakresie technik i zasad pisania streszczeń i esejów, porównywania dwóch lub więcej tekstów akademickich; zapoznanie z formami cytowania i zapisu źródeł bibliograficznych i strukturą pracy naukowej (wytyczne BA Guide – przewodnik do pisania pracy licencjackiej).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie pisania, gramatyki i elementów leksykalnych rejestru formalnego cechującego dyskurs akademicki.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; przygotowywać prace pisemne (esej, streszczenie) w języku angielskim zgodnie z wymogami poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego korzystając samodzielnie z różnych źródeł (słowników, źródeł internetowych); rozpoznać strukturę pracy naukowej zgodnie z wytycznymi dotyczącymi pisania pracy licencjackiej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie rozumienia specyfiki i konstruowania pisemnych wypowiedzi akademickich w języku angielskim.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.4.a. Praktyczna nauka języka angielskiego – Umiejętności zintegrowane I

Cel kształcenia: poznanie, ćwiczenie i systematyzowanie technik czytania i słuchania ze zrozumieniem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; budowanie i poszerzanie słownictwa tematycznego; osiągnięcie przez studenta poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego podczas wypowiedzi ustnych w kontekście zarówno mowy potocznej, jak i wypowiedzi akademickich, z wykorzystaniem zróżnicowanego słownictwa i struktur gramatycznych adekwatnych do tego poziomu.

Treści merytoryczne: wprowadzanie i doskonalenie strategii służących zrozumieniu tekstów czytanych i słuchanych oraz przygotowaniu na ich bazie krótkich prac pisemnych (raport, notatka wyrażająca opinię) i wypowiedzi ustnych; wprowadzanie i doskonalenie strategii komunikacji indywidualnej i dyskusji w parze i w grupie; materiał leksykalny dotyczący następujących obszarów tematycznych: edukacja i uczenie się, tożsamość, odzież i wygląd zewnętrzny, sport i wypoczynek, sporty drużynowe, projektowanie/wzornictwo, urzędnicy i rozwój technologii, zakupy, business, podróże wakacyjne, uczucia i emocje, wyrażanie opinii, rozrywka i media, rozrywka i sztuka, odkrycia i wynalazki, poszukiwanie pracy, zatrudnienie, pieniądze, migracja, transport.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie słuchania, czytania, wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz elementów leksykalnych z różnych pól semantycznych wymienionych w treściach merytorycznych, z uwzględnieniem podstawowych technik czytania i słuchania, aspektów gramatycznych, leksykalnych i stylistycznych w kontekście.

Umiejętności (potrafi): wykonywać zadania dotyczące rozumienia tekstów ze słuchu na poziomie trudności B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługując się strategiami analizy i interpretacji tego typu tekstów; wykonywać zadania dotyczące rozumienia tekstów pisemnych na poziomie trudności B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługując się strategiami analizy i interpretacji tego typu tekstów; rozpoznawać i stosować słownictwo z różnych pól semantycznych na poziomie trudności B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; komunikować się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z wykorzystaniem ćwiczonego słownictwa tematycznego, tworząc wypowiedzi na tematy poruszane na zajęciach indywidualnie i w dyskusji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku angielskim; kontynuacji kształcenia przygotowującego do podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego, szczególnie w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych i komunikacji w tym języku.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.4.b. Praktyczna nauka języka angielskiego – Umiejętności zintegrowane II

Cel kształcenia: ćwiczenie i systematyzowanie technik czytania i słuchania ze zrozumieniem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; budowanie i poszerzanie słownictwa tematycznego; osiągnięcie przez studenta poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego podczas wypowiedzi ustnych w kontekście zarówno mowy potocznej, jak i wypowiedzi akademickich, z wykorzystaniem zróżnicowanego słownictwa i struktur gramatycznych adekwatnych do tego poziomu.

Treści merytoryczne: doskonalenie strategii służących zrozumieniu tekstów czytanych i słuchanych oraz przygotowaniu na ich bazie krótkich prac pisemnych (raport, notatka wyrażająca opinię) i wypowiedzi ustnych; doskonalenie strategii komunikacji indywidualnej i dyskusji w parze i w grupie; materiał leksykalny dotyczący następujących zagadnień: migracja, żywność i przygotowanie posiłków, kuchnia wegetariańska, restauracje, sprawność fizyczna i zdrowie, społeczność i zachowanie, choroby i opieka zdrowotna, szkolnictwo wyższe, środowisko naturalne, ochrona środowiska, prawo i zasady etyczne, przestępczość i kara, wielokulturowość świata, życie w mieście i architektura miejska, dźwięki, sławni ludzie, kwestie dotyczące przyszłości.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie słuchania, czytania, wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz elementów leksykalnych z różnych pól semantycznych wymienionych w treściach merytorycznych, z uwzględnieniem podstawowych technik czytania i słuchania, aspektów gramatycznych, leksykalnych i stylistycznych w kontekście.

Umiejętności (potrafi): wykonywać zadania dotyczące rozumienia tekstów ze słuchu na poziomie trudności B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługując się strategiami analizy i interpretacji tego typu tekstów; wykonywać zadania dotyczące rozumienia tekstów pisemnych na poziomie trudności B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługując się strategiami analizy i interpretacji tego typu tekstów; rozpoznawać i stosować słownictwo z różnych pól semantycznych na poziomie trudności B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; komunikować się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z wykorzystaniem ćwiczonego słownictwa tematycznego, tworząc wypowiedzi na tematy poruszane na zajęciach indywidualnie i w dyskusji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku angielskim; kontynuacji kształcenia przygotowującego do podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego, szczególnie w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych i komunikacji w tym języku.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.4.c. Praktyczna nauka języka angielskiego – Umiejętności zintegrowane III

Cel kształcenia: doskonalenie technik czytania i słuchania ze zrozumieniem; budowanie i poszerzanie słownictwa tematycznego; osiągnięcie przez studenta poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego podczas wypowiedzi ustnych w kontekście zarówno mowy potocznej, jak i wypowiedzi akademickich, z wykorzystaniem zróżnicowanego słownictwa i struktur gramatycznych adekwatnych do tego poziomu.

Treści merytoryczne: doskonalenie strategii służących zrozumieniu i interpretacji tekstów czytanych i słuchanych oraz przygotowywaniu na ich bazie prac pisemnych (raport, notatka wyrażająca opinię) i wypowiedzi ustnych; doskonalenie strategii komunikacji indywidualnej i dyskusji w parze i w grupie; tematyka ćwiczeń obejmuje współczesne potrzeby człowieka i jego problemy tożsamościowe w świecie, kontakty społeczne między jednostkami i społeczeństwami, współczesne wyzwania i inspiracje dla człowieka jako jednostki i cywilizacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie słuchania, czytania, wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz elementów leksykalnych z różnych pól semantycznych, takich jak osobowość człowieka, komunikacja międzyludzka, współczesne wyzwania cywilizacyjne, z uwzględnieniem technik czytania i słuchania, aspektów gramatycznych i stylistycznych w kontekście.

Umiejętności (potrafi): wykonywać zadania dotyczące rozumienia tekstów ze słuchu na poziomie trudności B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługując się strategiami analizy i interpretacji tego typu tekstów; wykonywać zadania dotyczące rozumienia tekstów pisemnych na poziomie trudności B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługując się strategiami analizy i interpretacji tego typu tekstów; rozpoznawać i stosować słownictwo z różnych pól semantycznych na poziomie trudności B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; komunikować się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z wykorzystaniem ćwiczonego słownictwa tematycznego, tworząc wypowiedzi na tematy poruszane na zajęciach indywidualnie i w dyskusji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku angielskim; kontynuacji kształcenia przygotowującego do podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego, szczególnie w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych i komunikacji w tym języku.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.4.d. Praktyczna nauka języka angielskiego – Umiejętności zintegrowane IV

Cel kształcenia: doskonalenie technik czytania i słuchania ze zrozumieniem; budowanie i poszerzanie słownictwa tematycznego; osiągnięcie przez studenta poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego podczas wypowiedzi ustnych w kontekście zarówno mowy potocznej, jak i wypowiedzi akademickich, z wykorzystaniem zróżnicowanego słownictwa i struktur gramatycznych adekwatnych do tego poziomu.

Treści merytoryczne: doskonalenie strategii służących zrozumieniu i interpretacji tekstów czytanych i słuchanych oraz przygotowywaniu na ich bazie prac pisemnych (raport, notatka wyrażająca opinię) i wypowiedzi ustnych; doskonalenie strategii komunikacji indywidualnej i dyskusji w parze i w grupie; tematyka ćwiczeń obejmuje zdolności intelektualne oraz kompetencje emocjonalne i społeczne człowieka (w tym rolę wyobraźni, uważności, motywacji), przyszłość naszej planety i ludzi na niej żyjących.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie słuchania, czytania, wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz elementów leksykalnych z pól semantycznych takich jak: intelekt i emocje człowieka, jego funkcjonowanie społeczne, wizje przyszłości świata, z uwzględnieniem technik czytania i słuchania, aspektów gramatycznych, leksykalnych i stylistycznych w kontekście.

Umiejętności (potrafi): wykonywać zadania dotyczące rozumienia tekstów ze słuchu na poziomie trudności B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługując się strategiami analizy i interpretacji tego typu tekstów; wykonywać zadania dotyczące rozumienia tekstów pisemnych na poziomie trudności B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługując się strategiami analizy i interpretacji tego typu tekstów; rozpoznawać i stosować słownictwo z różnych pól semantycznych na poziomie trudności B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; komunikować się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z wykorzystaniem ćwiczzonego słownictwa tematycznego, tworząc wypowiedzi na tematy poruszane na zajęciach indywidualnie i w dyskusji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku angielskim; kontynuacji kształcenia przygotowującego do podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego, szczególnie w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych i pisemnych i komunikacji w tym języku.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.5. Praktyczna nauka języka angielskiego – Konwersacje

Cel kształcenia: doskonalenie wypowiedzi ustnej na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; doskonalenie umiejętności pracy indywidualnej i zespołowej poprzez wymianę informacji, negocjowanie stanowisk; osiągnięcie przez studenta poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego podczas wypowiedzi ustnych wcześniej przygotowanych oraz spontanicznych w kontekście zarówno mowy potocznej, jak i wypowiedzi akademickich, z wykorzystaniem różnych strategii budowania wypowiedzi, słownictwa odpowiedniego do tematu i struktur gramatycznych adekwatnych do tego poziomu.

Treści merytoryczne: doskonalenie strategii komunikacji indywidualnej i dyskusji w parze i w grupie; ćwiczenie wypowiedzi ustnych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego poruszających współczesne potrzeby człowieka i jego problemy tożsamościowe w świecie, kontakty społeczne między jednostkami i społeczeństwami, współczesne wyzwania i inspiracje dla człowieka jako jednostki i cywilizacji, zdolności intelektualne oraz kompetencje emocjonalne i społeczne człowieka (w tym rolę wyobraźni, uważności, motywacji), przyszłość naszej planety i ludzi na niej żyjących.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie umożliwiającym budowanie wypowiedzi ustnych.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim w wypowiedzi ustnej na poziomie B2+ zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych strategii komunikacyjnych (analogia, metafora, przykład, porównanie), rozwijając umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; brać udział w dyskusji w języku angielskim na zadany temat, prezentując własne opinie i fakty i na tej podstawie formułować wnioski.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego, w szczególności w zakresie wypowiedzi ustnych; kontynuacji kształcenia przygotowującego do podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego, szczególnie w zakresie budowania i prezentowania wypowiedzi ustnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.6.a. Praktyczna nauka języka angielskiego – Konwersacje z leksyką I

Cel kształcenia: utrwalenie i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w języku angielskim; poszerzenie zasobu słownictwa z różnych dziedzin; doskonalenie samodzielnego rozwijania umiejętności językowych.

Treści merytoryczne: doskonalenie umiejętności komunikowania się w języku angielskim na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; rozwijanie słownictwa ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa charakterystycznego dla tematów omawianych w trakcie zajęć: edukacja; małżeństwo; rodzina; polityka; dzieci, dzieciństwo, wychowanie dzieci; feminizm, pozycja kobiety w społeczeństwie; emigracja, wielokulturowość; ćwiczenie wystąpień ustnych w języku angielskim w następujących formach: dyskusje; inscenizacje; wiersze dla dzieci; role-play, prezentacje.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie komunikacji ustnej pozwalającej na posługiwanie się nim w sytuacjach codziennych i profesjonalnych, z wykorzystaniem odpowiedniego dla tego poziomu językowego słownictwa i struktur gramatycznych.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie komunikacji ustnej z wykorzystaniem odpowiedniego dla tego poziomu językowego słownictwa i struktur gramatycznych; przygotowywać i prezentować wystąpienia ustne na tematy życia codziennego i popularnonaukowe; wyrażać w komunikacji ustnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; pracować w zespole przyjmując w nim różne role.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wypowiedzi ustnych w języku angielskim; podjęcia pracy zawodowej, w której niezbędne jest komunikowanie się w języku angielskim.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.6.b. Praktyczna nauka języka angielskiego – Konwersacje z leksyką II

Cel kształcenia: utrwalenie i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w języku angielskim; poszerzenie zasobu słownictwa z różnych dziedzin; doskonalenie samodzielnego rozwijania umiejętności językowych; uwrażliwienie na i ćwiczenie rejestru formalnego w języku mówionym.

Treści merytoryczne: doskonalenie umiejętności komunikowania się w języku angielskim na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; rozwijanie słownictwa ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa charakterystycznego dla tematów omawianych w trakcie zajęć: sztuka; muzyka; literatura; film, teatr, seriale; reklama; praca; globalizacja; media; media społecznościowe; wolność słowa; ćwiczenie wystąpień ustnych w języku angielskim w następujących formach: dyskusje, role-play, prezentacje; rejestr formalny, nieformalny (symulacje biznesowe).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język angielski zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie komunikacji ustnej pozwalającej na posługiwanie się nim w sytuacjach codziennych i profesjonalnych, z wykorzystaniem odpowiedniego dla tego poziomu językowego słownictwa, struktur gramatycznych i rejestru.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie komunikacji ustnej z wykorzystaniem odpowiedniego dla tego poziomu językowego słownictwa i struktur gramatycznych; przygotowywać i prezentować wystąpienia ustne na tematy życia codziennego i popularnonaukowe; wyrażać w komunikacji ustnej wszystkie intencje

językowe na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; pracować w zespole przyjmując w nim różne role.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wypowiedzi ustnych w języku angielskim; podjęcia pracy zawodowej, w której niezbędne jest komunikowanie się w języku angielskim.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.7. Praktyczna nauka języka angielskiego – Elementy retoryki

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi pojęciami dotyczącymi sztuki tworzenia wypowiedzi ustnych, ich kompozycji, sposobu argumentacji i skutecznego używania języka do przekazania wypowiedzi; wykształcenie sprawności komunikacyjnych z zakresu technik poprawnego tworzenia i wygłaszania tekstów ustnych; zapoznanie z podstawowymi zasadami wykorzystywania środków wizualnych i technologicznych do prezentacji ustnych.

Treści merytoryczne: zapoznanie z podstawowymi pojęciami dotyczącymi sztuki tworzenia wypowiedzi ustnych oraz sposobami kompozycji wypowiedzi i sposobu argumentacji: analiza skutecznego przekazu z punktu widzenia słuchacza i jego możliwości percepcyjnych, przykładów wypowiedzi ustnych (polityków, naukowców) oraz środków językowych służących do skutecznego przekazywania wypowiedzi; kształcenie umiejętności tworzenia własnych wypowiedzi ustnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): strategie komunikacji i perswazji, szczególnie w odniesieniu do prezentacji i wystąpień publicznych; język angielski zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie struktur gramatycznych, elementów leksykalnych i retorycznych służących efektywnej komunikacji ustnej; praktyczne aspekty wystąpień publicznych.

Umiejętności (potrafi): przygotować i prezentować wystąpienia ustne; posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymogami B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, aby zbudować efektywny przekaz w wypowiedzi ustnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swoich umiejętności językowych i komunikacyjnych, szczególnie w zakresie prezentacji ustnych i wystąpień publicznych; podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

III.1. Wstęp do językoznawstwa

Cel kształcenia: zapoznanie z najważniejszymi aspektami badań nad językiem, w tym terminologią do analizy języka, a także z głównymi dziedzinami nauki o języku (językoznawstwo opisowe, pragmatyka, socjolingwistyka, psycholingwistyka, neurolingwistyka); wyrobienie refleksji nad użytkowaniem języka i stworzenie podstaw do świadomego użytkowania języka.

Treści merytoryczne:

Wykład: język i językoznawstwo; język jako system komunikacji międzyludzkiej; znak językowy; działy i dziedziny językoznawstwa; języki świata; zmiana językowa; język a społeczeństwo; biologiczne i psychologiczne aspekty języka; mechanizmy akwizycji języka.

Ćwiczenia: poziomy opisu języka; elementy składni języka angielskiego; społeczne aspekty użycia języka (obserwacje studentów).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): modele opisu zjawisk językowych i komunikacji w ujęciu takich gałęzi językoznawstwa jak: językoznawstwo opisowe, pragmatyka, socjolingwistyka, psycholingwistyka i neurolingwistyka; powiązania językoznawstwa z psychologią, socjologią i neurologią.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią językoznawczą w języku angielskim do opisu struktury języka oraz jego użytkowania (w tym akwizycji języka).

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa i opisu języka angielskiego; wykorzystania wiedzy z zakresu językoznawstwa do optymalizacji procesu własnego rozwoju jako świadomego użytkownika języka.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.2. Fonetyka praktyczna

Fonetyka praktyczna: wymowa brytyjska

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy z zakresu fonetyki artykulacyjnej języka angielskiego w standardzie brytyjskim; podniesienie kompetencji w zakresie wymowy angielskiej w standardzie brytyjskim; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad wymową.

Treści merytoryczne: podstawy fonetyki artykulacyjnej języka angielskiego; kształcenie prawidłowej wymowy angielskiej w zakresie cech segmentów i cech suprasegmentalnych; techniki pracy nad wymową.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): poprawną wymowę angielską w standardzie brytyjskim.

Umiejętności (potrafi): poprawnie artykułować dźwięki zgodnie ze standardem brytyjskim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wymowy języka angielskiego zgodnie ze standardem brytyjskim.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Fonetyka praktyczna: wymowa amerykańska

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy z zakresu fonetyki artykulacyjnej języka angielskiego w standardzie amerykańskim; podniesienie kompetencji w zakresie wymowy angielskiej w standardzie amerykańskim; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad wymową.

Treści merytoryczne: podstawy fonetyki artykulacyjnej języka angielskiego; kształcenie prawidłowej wymowy angielskiej w zakresie cech segmentów i cech suprasegmentalnych; techniki pracy nad wymową.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): poprawną wymowę angielską w standardzie amerykańskim.

Umiejętności (potrafi): poprawnie artykułować dźwięki zgodnie ze standardem amerykańskim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wymowy języka angielskiego zgodnie ze standardem amerykańskim.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.3. Fonetyka i fonologia

Fonetyka i fonologia: wymowa brytyjska

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu fonetyki i fonologii języka angielskiego w standardzie brytyjskim; podniesienie kompetencji w zakresie wymowy angielskiej w standardzie brytyjskim; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad wymową.

Treści merytoryczne: fonetyka artykulacyjna: dźwięki mowy i ich produkcja; system fonologiczny języka angielskiego – spółgłoski, samogłoski (standard brytyjski); cechy fonologiczne – samogłoski, spółgłoski (standard brytyjski); reguły fonologiczne (standard brytyjski); wiedza o sylabie; akcent wyrazowy i zdaniowy; intonacja; formy mocne i słabe, koartikulacja.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady poprawnej wymowy angielskiej (standard brytyjski); system fonologiczny języka angielskiego (standard brytyjski); specjalistyczny opis dźwięków języka angielskiego.

Umiejętności (potrafi): poprawnie artykułować dźwięki, frazy i zdania zgodnie ze standardem brytyjskim w oparciu o znajomość praw fonologicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny swojego poziomu w zakresie wymowy języka angielskiego (standard brytyjski) i wiedzy na temat jego struktury fonologicznej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Fonetyka i fonologia: wymowa amerykańska

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu fonetyki i fonologii języka angielskiego w standardzie amerykańskim; podniesienie kompetencji w zakresie wymowy angielskiej w standardzie amerykańskim; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad wymową.

Treści merytoryczne: fonetyka artykulacyjna: dźwięki mowy i ich produkcja; system fonologiczny języka angielskiego – spółgłoski, samogłoski (standard amerykański); cechy fonologiczne – samogłoski, spółgłoski (standard amerykański); reguły fonologiczne (standard amerykański); wiedza o sylabie; akcent wyrazowy i zdaniowy; intonacja; formy mocne i słabe, koartykulacja.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady poprawnej wymowy angielskiej (standard amerykański); system fonologiczny języka angielskiego (standard amerykański); specjalistyczny opis dźwięków języka angielskiego.

Umiejętności (potrafi): poprawnie artykułować dźwięki, frazy i zdania zgodnie ze standardem amerykańskim w oparciu o znajomość praw fonologicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny swojego poziomu w zakresie wymowy języka angielskiego (standard amerykański) i wiedzy na temat jego struktury fonologicznej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.4. Fonetyka z intonacją

Fonetyka z intonacją: wymowa brytyjska

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu fonetyki i fonologii języka angielskiego w standardzie brytyjskim; podniesienie kompetencji w zakresie wymowy angielskiej na poziomie suprasegmentalnym; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad wymową, ze szczególnym naciskiem na intonację.

Treści merytoryczne: ćwiczenia artykulacyjne z zakresu cech suprasegmentalnych języka angielskiego (rytm, akcent, intonacja) (standard brytyjski).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady poprawnej wymowy angielskiej (standard brytyjski); zjawiska suprasegmentalne w języku angielskim (rytm, akcent, intonacja); sposoby opisu zjawisk suprasegmentalnych przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Umiejętności (potrafi): poprawnie artykułować dźwięki, frazy i zdania, ze szczególnym uwzględnieniem intonacji, zgodnie ze standardem brytyjskim; opisać zjawiska suprasegmentalne przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny swojego poziomu w zakresie wymowy języka angielskiego (standard brytyjski) i wiedzy na temat jednostek suprasegmentalnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Fonetyka z intonacją: wymowa amerykańska

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu fonetyki i fonologii języka angielskiego w standardzie amerykańskim; podniesienie kompetencji w zakresie wymowy angielskiej na poziomie suprasegmentalnym; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad wymową, ze szczególnym naciskiem na intonację.

Treści merytoryczne: ćwiczenia artykulacyjne z zakresu cech suprasegmentalnych języka angielskiego (rytm, akcent, intonacja) (standard amerykański).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady poprawnej wymowy angielskiej (standard amerykański); zjawiska suprasegmentalne w języku angielskim (rytm, akcent, intonacja); sposoby opisu zjawisk suprasegmentalnych przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Umiejętności (potrafi): poprawnie artykułować dźwięki, frazy i zdania, ze szczególnym uwzględnieniem intonacji, zgodnie ze standardem amerykańskim; opisać zjawiska suprasegmentalne przy użyciu specjalistycznej terminologii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny swojego poziomu w zakresie wymowy języka angielskiego (standard amerykański) i wiedzy na temat jednostek suprasegmentalnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.5.a. Kultura brytyjska z elementami historii I

Cel kształcenia: usystematyzowanie i uporządkowanie wiedzy z zakresu kultury i historii Wielkiej Brytanii i jej dorobku kulturowo-historycznego; podniesienie kompetencji w zakresie tematyki kulturoznawczo-historycznej w odniesieniu do Wielkiej Brytanii; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad rozwojem wiedzy i zainteresowań kulturoznawczo-historycznych.

Treści merytoryczne: prehistoryczna Brytania; Brytania w czasach rzymskich; Brytania w czasach Anglo-Sasów; panowanie Duńczyków; podbój Anglii przez Normanów i ich panowanie; dynastia Plantagenetów; *Wojna Róż* i jej skutki; panowanie Tudorów; panowanie Stuartów; Wojna Domowa i Rewolucja; era wiktoriańska; *Pax Britannica*; I wojna światowa, międzywojnie i II wojna światowa; powojenna Brytania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szeroko pojętą kulturę Wielkiej Brytanii od czasów prehistorycznych do powojennych w kontekście procesów historycznych, społecznych, religijnych i filozoficznych (w ujęciu kulturoznawczym i historycznym); podstawowe kwestie rozwoju historycznego Wielkiej Brytanii – etapy historyczne, dynastie, ważne wydarzenia i ich skutki.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty/treści kulturowo-historyczne/artefakty kulturowe w ogólnym kontekście historyczno-społecznym Wielkiej Brytanii; kojarzyć różne teksty/treści i artefakty z konkretną epoką historyczną oraz powiązać wydarzenia z postaciami historycznymi.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania języka angielskiego, kultury i historii Wysp Brytyjskich

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.5.b. Kultura brytyjska z elementami historii II

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu kultury i historii Wielkiej Brytanii i jej dorobku kulturowo-historycznego; podnoszenie kompetencji w zakresie tematyki kulturoznawczo-historycznej w odniesieniu do Wysp Brytyjskich; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad rozwojem wiedzy i zainteresowań kulturoznawczo-historycznych; systematyczne budowanie „kapitału” wiedzy i umiejętności z zakresu historii i kultury Wielkiej Brytanii.

Treści merytoryczne: Wielka Brytania a Unia Europejska; Zjednoczone Królestwo i Irlandia: geografia, przemysł i inne podstawowe informacje; system ochrony zdrowia w Zjednoczonym Królestwie; systemy edukacyjne w Zjednoczonym Królestwie; system polityczny i podstawy konstytucyjne Zjednoczonego Królestwa; migracje w/do/z Wielkiej Brytanii – ujęcie historyczno-kulturowe; imperializm brytyjski – ujęcie kulturowe; święta i uroczystości w Wielkiej Brytanii; brytyjskie sporty narodowe; tożsamość narodowa Brytyjczyków; sztuka brytyjska; wybrane brytyjskie subkultury.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szeroko pojętą kulturę Wielkiej Brytanii; wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu kulturoznawstwa i historii w kontekście Wielkiej Brytanii; główne symbole państwowe i społeczne, święta państwowe, system edukacji, ochrony zdrowia i mechanizmy polityczne kraju, złożoność społeczno-migracyjną Wielkiej Brytanii, sztukę i tożsamość narodową Brytyjczyków.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty/treści kulturowo-historyczne/artefakty kulturowe w ogólnym kontekście historyczno-społecznym Wielkiej Brytanii; kojarzyć różne teksty/treści i artefakty z konkretną epoką, powiązać wydarzenia/przejawy kultury i jej wytwory z jej twórcami i postaciami/wydarzeniami historycznymi; rozpoznać i docenić dorobek kulturowy Wielkiej Brytanii (wynałazki, osiągnięcia naukowe, administracyjne i artystyczne).

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania języka angielskiego, kultury i historii Wielkiej Brytanii.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.6. Wstęp do literaturoznawstwa

Cel kształcenia: wprowadzenie i pogłębienie znajomości terminologii literaturoznawczej z zakresu poetyki dzieła literackiego; wskazanie na cechy indywidualne i wspólne utworów literackich; przybliżenie metodologii literaturoznawczej szkoły formalnej, strukturalnej, postformalnej i narratologii oraz zasad analizy tekstów literackich w zależności od rodzajów literackich (liryka, epika, dramat); ukazanie kluczowych związków między nauką o literaturze a językoznawstwem.

Treści merytoryczne:

Wykład: literatura pośród innych typów komunikacji, sfery zjawisk w świecie a sfery zjawisk w tekście literackim; znak, sygnał, znaczenie; system, kod, język, repertuar środków; wypowiedź potoczna a wypowiedź literacka; struktury semantyczne, uporządkowania znaków w tekście literackim; hierarchia struktur; czynniki w literackim (i Nieliterackim) procesie komunikacji; funkcje językowe a literackie sposoby komunikacji; poetycka organizacja tekstu; autoreferencjalność i autonomia tekstu literackiego; relacje osobowe w tekście; zasady interpretacji tekstu literackiego; uporządkowania tekstowe w poezji (onomatopeja, dźwięk a znaczenie, rymy, aliteracja); sfery zjawisk w tekście narracyjnym; postać literacka jako zespół znaków; uporządkowania poetyckie w fikcji; akcja a wątek; etapy wątku; relacje czasowe a relacje przestrzenne w utworze narracyjnym; typy narratorów; postać a focalizacja; rodzaje dyskursu; tropy literackie a zasada ekwiwalencji: metafora, alegoria, symbol; rodzaje literackie – epika, liryka, dramat a epickość, liryczność i dramatyczność tekstów; dramat jako opozycja funkcji (tekst jako kod i kodeks); monolog dramatyczny; funkcje tekstu jako skryptu do przedstawienia; opozycja na poziomie adresata (publiczność a czytelnik indywidualny); poziomy komunikacji w tekście dramatycznym; procedury interpretacji w dramacie; powiązania literaturoznawstwa i językoznawstwa (Jakobson).

Ćwiczenia: praktyczne zastosowanie wiedzy teoretycznej z wykładów; praca z tekstami literackimi (poezja, proza, dramat); analiza tekstów, w tym rozpoznawanie zagadnień literaturoznawczych wprowadzonych na wykładach na przykładzie wybranych utworów lub ich fragmentów, w szczególności wyróżnianie czynników liryczności, narracyjności i dramatyczności tekstów; identyfikowanie składników świata przedstawionego, znakowego ukształtowania postaci i relacji czaso-przestrzennych; identyfikacja poziomów komunikacji w tekście literackim; poszukiwanie tekstowych wyróżników narratora i autora implikowanego; definiowanie, jak tekst projektuje warunki i style odbioru.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): poetykę i podstawy teorii dzieła literackiego; metody badań literaturoznawczych z nurtu szkoły formalnej, strukturalnej, post-formalnej i narratologii; powiązania literaturoznawstwa z aspektami językoznawstwa.

Umiejętności (potrafi): wskazać i omówić użyte środki stylistyczne oraz funkcje komunikacyjne tekstów literackich i tekstów kultury.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie literaturoznawstwa.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.7.a. Gramatyka opisowa I

Cel kształcenia: przedstawienie składni języka angielskiego w ujęciu tradycyjnym z elementami metodologii językoznawstwa generatywnego, ze szczególnym uwzględnieniem składni zdania pojedynczego; przedstawienie tradycyjnego modelu fleksji i słowotwórstwa angielskiego, z elementami fleksji i słowotwórstwa języka staroangielskiego; charakterystyka morfemów fleksyjnych i słowotwórczych w perspektywie językoznawstwa kognitywnego.

Treści merytoryczne:

Wykład: kluczowe różnice między ujęciem tradycyjnym składni a szeroko rozumianą metodologią językoznawstwa generatywnego na przykładzie definicji pojęcia kategorii gramatycznej; miejsce modułu składni w opisie języka; struktura zdania pojedynczego; struktura frazy rzeczownikowej i czasownikowej; schematy walencyjne czasownika; wprowadzenie w problematykę i terminologię badań morfologicznych; definicja morfemu; charakterystyka systemu fleksyjnego języka angielskiego; słowotwórstwo angielskie: derywacja sufiksalna, złożenia, konwersja, derywacja wsteczna, reduplikacja, ucięcie; morfologia ekspresyjna; sekundarne użycia nazw własnych.

Ćwiczenia: szczegółowe wprowadzenie w składnię zdania pojedynczego w języku angielskim, obejmujące takie zagadnienia, jak: zdanie jako struktura, gramatyczne i semantyczne kryteria wyróżniania kategorii gramatycznej; funkcje w strukturze zdania; funkcje w strukturze frazy; struktura predykatowo-argumentowa; argumenty a adjunkty; schematy walencyjne czasowników angielskich; budowa frazy rzeczownikowej; drzewka składniowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): model składni i morfologii języka angielskiego w ujęciu tradycyjnym, językoznawstwa generatywnego; elementy opisu modułu składni i morfologii w perspektywie językoznawstwa kognitywnego.

Umiejętności (potrafi): przyjąć szeroką perspektywę wyszukując, selekcjonując, oceniając i analizując dane językowe oraz zagadnienia badawcze w zakresie składni i morfologii języka angielskiego, wykorzystując elementy różnych podejść metodologicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa i opisu języka angielskiego na poziomie składni i morfologii.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.7.b. Gramatyka opisowa II

Cel kształcenia: wprowadzenie w tematykę semantyki w oparciu o wiodące, najnowsze publikacje anglojęzyczne w zakresie metodologii językoznawstwa kognitywnego.

Treści merytoryczne:

Wykład: wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego: założenia metodologiczne, obszary zainteresowań, przedstawiciele; język figuratywny (metafora i metonimia konceptualna, amalgamaty leksykalne, amalgamaty pojęciowe); polisemia.

Ćwiczenia: analizy praktyczne w zakresie języka figuratywnego w różnych tekstach kultury i języku codziennym z zastosowaniem metodologii kognitywnej.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): poziomy opisu języka angielskiego, w szczególności semantyki w zakresie semantyki kognitywnej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje potrzebne w pracy badawczej w zakresie semantyki kognitywnej przy użyciu odpowiednich i różnorodnych źródeł i sposobów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa w odniesieniu do semantyki języka angielskiego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.8.a. Literatura brytyjska I

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi tekstami literatury brytyjskiej; identyfikacja podstaw rozwoju gatunków literackich (w obszarze epiki, liryki i dramatu) w ramach poszczególnych epok literackich; wskazanie na modyfikacje technik oraz konwencji literackich w zmieniającym się kontekście społeczno-historycznym; dyskusje literackie w oparciu o analizę omawianych tekstów; kształtowanie nawyku poszukiwania wartości uniwersalnych w literaturze z różnych epok historycznych; doskonalenie umiejętności czytania i warsztatowej pracy z tekstami.

Treści merytoryczne:

Wykład: kluczowe zagadnienia literatury brytyjskiej od okresu staroangielskiego i średnioangielskiego, przez okres renesansu i klasycyzmu do epoki romantyzmu włącznie; cechy reprezentatywnych gatunków literackich (poemat epicki, romans rycerski, opowieść ramowa, alegoria, elegia, monolog dramatyczny, sonet, oda, ballada, dramat szekspirowski, odmiany powieści); najważniejsze dzieła reprezentujące poszczególne gatunki oraz kontekst kulturowy, w jakim kształtowały się konwencje modyfikowane w epokach późniejszych.

Ćwiczenia: analiza wybranych utworów literackich uznawanych za reprezentatywne dla literatury Wielkiej Brytanii ze szczególnym uwzględnieniem kwestii genologicznych, tematycznych i kontekstu historyczno-kulturowego; analizowane będą wybrane utwory (bądź ich fragmenty) w ramach następujących obszarów tematycznych: 1) poezja angielska na przestrzeni wieków – *Beowulf* (wybrany fragment); „The Seafarer”; „The Dream of the Rood”; *Sir Gawain and the Green Knight* (fragmenty); G. Chaucer, *The Canterbury Tales* („General Prologue”); W. Shakespeare: wybrany sonet; J. Donne: wybrane liryki; J. Milton, *Paradise Lost* (wybrany fragment); poezja epoki romantyzmu: wybrane wiersze; 2) cechy dramatu szekspirowskiego: W. Shakespeare: wybrane sztuki; 3) początki i rozwój powieści angielskiej: J. Swift, *Gulliver's Travels*; L. Sterne, *Tristram Shandy*; J. Austen: wybrana powieść (szczegółowa lista lektur podawana jest wraz z sylabusem przedmiotu).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): kluczowe zagadnienia związane z początkami i rozwojem powieści, poezji i dramatu w obszarze literatury brytyjskiej (do epoki romantyzmu włącznie), w tym przynależność dzieł wybranych autorów do epok literackich oraz ich cechy gatunkowe.

Umiejętności (potrafi): analizować i interpretować teksty literackie Wielkiej Brytanii z użyciem terminologii literaturoznawczej, wyprowadzając samodzielne wnioski; rozpoznawać następujące rodzaje i konwencje gatunkowe: poemat epicki, romans rycerski, opowieść ramowa, alegoria, elegia, sonet, oda, ballada, monolog dramatyczny, szekspirowska komedia i tragedia, odmiany powieści; umiejscowić teksty literackie Wielkiej Brytanii w ich ogólnym kontekście historyczno-społecznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie literatury brytyjskiej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.8.b. Literatura brytyjska II

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi tekstami literatury brytyjskiej od epoki wiktoriańskiej, przez fin-de-siècle, modernizm do współczesności, ze szczególnym

uwzględnieniem okoliczności zmian dominujących prądów artystycznych (realizm, mimetyczność, dekadentyzm, sztuka dla sztuki, naturalizm, impresjonizm, symbolizm, ekspresjonizm, behawioryzm, postmodernizm); wskazanie na przemiany technik narracyjnych, konwencji lirycznych i dramaturgicznych, rozwój gatunków i modyfikacje środków artystycznych stosowanych w liryce, epice i dramacie; dyskusje literackie w oparciu o analizę tekstu; kształtowanie nawyku poszukiwania wartości uniwersalnych w literaturze z różnych epok historycznych, umiejętności czytania oraz warsztatowej pracy z tekstami.

Treści merytoryczne:

Wykład: tło historyczno-socjologiczne literatury angielskiej (liryki, epiki, dramatu) od epoki wiktoriańskiej do współczesności, ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności zmian dominujących prądów artystycznych (głównie literackich); rozwój powieści; epoka wczesnowiktoriańska: powieść wiktoriańska, wiktoriańska poezja post-romantyczna, epoka późnowiktoriańska, epoka schyłku wieków; modernizm – innowacje w prozie i poezji; proza i poezja wieku XX po współczesność; rozwój teatru.

Ćwiczenia: analiza wybranych utworów/fragmentów utworów literackich z obszaru liryki, epiki i dramatu uznawanych za reprezentatywne dla romantyzmu, epoki wiktoriańskiej oraz czasów współczesnych w Wielkiej Brytanii, ze szczególnym uwzględnieniem zmian genologicznych, tematycznych i formalnych; analizowane będą wybrane utwory następujących autorów: Lord A. Tennyson, E. Brontë, Ch. Dickens, Th. Hardy, H. G. Wells, J. Conrad, V. Woolf, J. Joyce, T. S. Eliot, S. Beckett, G. Orwell, J. R. R. Tolkien, D. Lodge, G. Mackay Brown, J. Berger (szczegółowa lista lektur podawana jest wraz z sylabusem przedmiotu).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): kluczowe aspekty twórczości wybranych autorów literatury brytyjskiej, zagadnienia periodyzacji, powstawania i rozwoju gatunków: powieści obyczajowej, powieści o dorastaniu (*Bildungsroman*), alegorii zwierzęcej, powieści psychologicznej, prozy modernistycznej i post-modernistycznej; mechanizmy wyłonienia się gatunku fantasy i formy opowiadania literackiego oraz ewolucję form lirycznych i dramaturgicznych, w tym ballady i poematu modernistycznego, teatru absurdu i współczesnego dramatu wspólnotowego.

Umiejętności (potrafi): przeprowadzić analizę utworu literackiego z uwzględnieniem ukazanego w nim tła historyczno-społecznego, opisując, jak zastosowane środki artystyczne kształtują obraz świata przedstawionego; rozpoznać zastosowane w tekście wskaźniki jego liryczności, epickości, dramatyczności; określać elementy narracyjności tekstu; rozpoznawać wyróżniki powieści obyczajowej, psychologicznej, poezji wiktoriańskiej, modernistycznej i współczesnej, prozy modernistycznej, prozy współczesnej i współczesnego dramatu oraz konwencje stosowane w ramach opowiadania literackiego i prozy eksperymentalnej: fragmentaryczność, zmienną focalizację, kształt narracji, strumień świadomości; rozpoznać konwencje: fantasy, teatru absurdu, dramatu wspólnotowego; przeprowadzić samodzielną analizę wskazanych tekstów literackich pod kątem: kompozycji, stylu, typu narracji, ukształtowania narratora i postaci, typu świata przedstawionego, kodów kulturowych, przy zastosowaniu metody „close reading”, czyli czytania „blisko tekstu”, skupiając się na elementach zakodowanych w samym dziele.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie literatury brytyjskiej od romantyzmu po czasy współczesne; rozwoju zainteresowań literaturoznawczych w przyszłości poprzez dalsze lektury.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.9. Literatura amerykańska

Cel kształcenia: zarysowanie najważniejszych nurtów i zjawisk w historii literatury amerykańskiej od początku XIX wieku do połowy XX wieku, ze szczególnym

uwzględnieniem romantyzmu, realizmu i modernizmu; przedstawienie kluczowych pojęć historyczno-literackich oraz gatunków literackich właściwych dla tych okresów; zapoznanie z najważniejszymi pisarzami amerykańskimi tych epok i z ich dorobkiem; przybliżenie kluczowych dzieł literatury amerykańskiej; ćwiczenie metod analizy literackiej.

Treści merytoryczne:

Wykład: początki literatury amerykańskiej; romantyzm: filozofia i dorobek literacki transcendentalizmu amerykańskiego; romantyzm: kulminacja amerykańskiej poezji romantycznej; romantyzm: pojęcie amerykańskiego „romansu” i najwybitniejsze przykłady; realizm: proza „kolorytu lokalnego, powstanie i rozwój powieści realistycznej; realizm: naturalistyczne tendencje w prozie amerykańskiej; poezja w epoce modernizmu: imagizm i modernistyczna rewolucja w poezji; powieść w epoce modernizmu: modernistyczne powieści Fitzgeralda, Hemingwaya i Faulknera.

Ćwiczenia: analiza reprezentatywnych utworów, zarówno prozy jak i poezji, najwybitniejszych przedstawicieli literatury amerykańskiej XIX i pierwszej połowy XX wieku: E. A. Poe’go, H. D. Thoreau, W. Whitmana, E. Dickinson, N. Hawthorne’a, M. Twaina, S. Crane’a, H. Jamesa, F. Scotta Fitzgeralda, W. Faulknera, E. Hemingwaya (szczegółowa lista lektur podawana jest wraz z sylabusem przedmiotu); rozpoznawanie najważniejszych tendencji romantyzmu, realizmu i modernizmu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): kluczowe aspekty literatury amerykańskiej od pierwszych dekad XIX wieku do wybuchu drugiej wojny światowej: poezję i prozę romantyzmu, filozofię amerykańskiego transcendentalizmu, tematykę i techniki prozy realistycznej i naturalistycznej, nowatorstwo prozy i poezji modernistycznej, literaturę „straconego pokolenia”, literaturę „epoki jazzu”; poszczególne epoki literatury amerykańskiej w określonym zakresie historycznym, z uwzględnieniem wiodących autorów i charakterystycznych gatunków, takich jak opowiadanie gotyckie, romans symboliczny, romantyczny wiersz liryczny, romantyczna ballada, poemat epicki, esej romantyczny, powieść kolorytu lokalnego, odmiany powieści realistycznej, powieść naturalistyczna, powieść strumienia świadomości; twórczość najważniejszych autorów amerykańskich epoki romantyzmu, realizmu i modernizmu: E. A. Poe’go, H. D. Thoreau, W. Whitmana, E. Dickinson, N. Hawthorne’a, M. Twaina, S. Crane’a, H. Jamesa, F. Scotta Fitzgeralda, W. Faulknera, E. Hemingwaya.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty literatury amerykańskiej w ich kontekście historyczno-literackim i społecznym; rozpoznawać rodzaje i konwencje gatunkowe tekstów literatury amerykańskiej: opowiadanie gotyckie, romans symboliczny, romantyczny wiersz liryczny, romantyczna ballada, poemat epicki, esej romantyczny, powieść kolorytu lokalnego, odmiany powieści realistycznej, powieść naturalistyczna, powieść strumienia świadomości; z pomocą terminów historyczno-literackich analizować i interpretować teksty literatury amerykańskiej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie literatury amerykańskiej w określonych ramach historycznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.10. Wybrane zagadnienia językoznawcze

Historia języka angielskiego

Cel kształcenia: zapoznanie z najważniejszymi aspektami historii języka angielskiego, w tym terminologią i głównymi dziedzinami lingwistyki historycznej.

Treści merytoryczne:

Wykład: język staroangielski: podstawowa gramatyka i słownictwo; Kronika Anglosaska; runy; początki lingwistyki historycznej; Sir William Jones i jego wkład w rozwój

językoznawstwa; prawa Grimma; zmiany fonetyczne; wyrazy pokrewne; typologia języków indoeuropejskich; gotyk.

Ćwiczenia: analiza w kontekście komparatywnym fragmentów następujących tekstów: *Anglo-Saxon Chronicle*, *Alfred's preface to Gregory*, *Ælfic's colloquies*, *The Lord's Prayer*.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historyczną zmienność języka angielskiego.

Umiejętności (potrafi): porównywać zjawiska gramatyczne i leksykalne w językach angielskim i polskim w aspekcie historycznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie lingwistyki historycznej w celu optymalizacji nauki języka angielskiego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

Wstęp do językoznawstwa kognitywnego

Cel kształcenia: panoramiczne, całościowe przedstawienie metodologii językoznawstwa kognitywnego, jego metod i zakresu badań, przedstawiciele głównego nurtu; przedstawienie metod i narzędzi badawczych przyjętych w językoznawstwie kognitywnym do szczegółowych i pogłębionych analiz różnych danych językowych, współczesnych i w perspektywie historycznej.

Treści merytoryczne:

Wykład: pogłębione wprowadzenie w główne założenia językoznawstwa kognitywnego; panoramiczne przedstawienie metodologii językoznawstwa kognitywnego w kontekście innych metodologii współczesnego językoznawstwa; pogłębione przedstawienie badań prowadzonych w metodologii językoznawstwa kognitywnego dotyczących zjawisk językowych tradycyjnie ujmowanych w modułach: fonologicznym, morfologicznym, składniowym, semantycznym, pragmatycznym; językoznawstwo kognitywne w perspektywie interdyscyplinarnej; modele współistniejące w nurcie językoznawstwa kognitywnego (Talmy'ego, Langackera).

Ćwiczenia: pogłębiona analiza różnych danych językowych z użyciem narzędzi badawczych językoznawstwa kognitywnego, obejmująca kluczowe obszary badań, takie jak kategoryzacja, polisemia, metonimia w powiązaniu z metaforą, porównanie, litota, hiperbola, amalgamaty konceptualne; analiza struktur składniowych języka angielskiego jako wykładników konstruowania: anafora, tranzytywność, czasowniki zwrotne w języku staroangielskim, strona bierna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): modele opisu zjawisk językowych i komunikacji w ujęciu językoznawstwa kognitywnego; zakres i metody badań prowadzonych w tej metodologii.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się specjalistyczną terminologią przyjętą w publikacjach językoznawców kognitywnych w profesjonalnych wypowiedziach w zakresie zagadnień objętych kursem.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa kognitywnego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.11.a. Kurs specjalizacyjny I

Cel kształcenia: zapoznanie z metodologią badań i narzędziami w stopniu umożliwiającym samodzielną pracę badawczą w wybranej przez studenta dyscyplinie, w której prowadzi badania własne (językoznawstwo/literaturoznawstwo); poszerzenie i pogłębienie wiedzy z zakresu wybranej dyscypliny.

Treści merytoryczne: przegląd, omówienie i analiza wybranych tekstów naukowych związanych z wybraną dyscypliną (językoznawstwo/literaturoznawstwo).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane teorie językoznawcze i metody badań językoznawczych/ wybrane teorie literaturoznawcze i metody badań literaturoznawczych.

Umiejętności (potrafi): dobierać i stosować odpowiednie metody i narzędzia badawcze do rozwiązania problemów w zakresie językoznawstwa/literaturoznawstwa; czytać ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim w zakresie językoznawstwa/literaturoznawstwa.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego podejmowania i inicjowania działań badawczych w zakresie językoznawstwa/literaturoznawstwa, świadomie korzystające ze źródeł w różnych mediach.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.11.b. Kurs specjalizacyjny II

Cel kształcenia: poszerzenie i pogłębienie wiedzy z zakresu zagadnień metodologicznych i narzędzi badawczych w stopniu umożliwiającym samodzielną pracę badawczą w wybranej przez studenta dyscyplinie, w której prowadzi badania własne (językoznawstwo/literaturoznawstwo).

Treści merytoryczne: przegląd, omówienie i analiza wybranych tekstów naukowych związanych z wybraną dyscypliną (językoznawstwo/literaturoznawstwo); szczegółowa analiza wybranego materiału źródłowego.

Wiedza (zna i rozumie): wybrane teorie językoznawcze i metody badań językoznawczych/ wybrane teorie literaturoznawcze i metody badań literaturoznawczych.

Umiejętności (potrafi): dobierać i stosować odpowiednie metody i narzędzia badawcze do rozwiązania problemów w zakresie językoznawstwa/literaturoznawstwa; czytać ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim w zakresie językoznawstwa/literaturoznawstwa i wykorzystać je w badaniach własnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego podejmowania i inicjowania działań badawczych w zakresie językoznawstwa/literaturoznawstwa, świadomie korzystające ze źródeł w różnych mediach.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.12. Wykład monograficzny

Wykład monograficzny: językoznawczy

Cel kształcenia: wyodrębnione, całościowe przedstawienie jednej z wiodących metodologii we współczesnym językoznawstwie; prezentacja różnorodnych metod i zakresu badań prowadzonych w tej metodologii.

Treści merytoryczne: przedstawienie głównych założeń wybranej metodologii we współczesnym językoznawstwie, zakresu prowadzonych badań oraz metod badawczych; przedstawienie wybranego zakresu szczegółowych treści merytorycznych poprzez ich pogłębione ujęcie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): modele opisu zjawisk językowych i komunikacji w ujęciu wybranej metodologii w obrębie współczesnego językoznawstwa; zakres i metody badań prowadzonych w tej metodologii.

Umiejętności (potrafi): identyfikować zjawiska językowe, które można opisać metodami i narzędziami wybranej metodologii w obrębie współczesnego językoznawstwa; zastosować odpowiednie narzędzia badawcze do ich opisu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie opisu języka angielskiego w wybranej metodologii językoznawczej; wykorzystania wiedzy z zakresu językoznawstwa do optymalizacji procesu własnego rozwoju jako świadomego użytkownika języka.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Wykład monograficzny: literaturoznawczy

Cel kształcenia: wyodrębnione, całościowe przedstawienie wybranego zagadnienia związanego z literaturą anglojęzyczną i współczesnym literaturoznawstwem.

Treści merytoryczne: przedstawienie i szczegółowe omówienie wybranego aspektu literatury anglojęzycznej w odniesieniu do metodologii współczesnych badań literaturoznawczych.

Wiedza (zna i rozumie): wybraną teorię i metody współczesnych badań literaturoznawczych; wybrane aspekty literatury anglojęzycznej.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty literackie w ogólnym kontekście historyczno-społecznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie literatury anglojęzycznej i wybranej metodologii literaturoznawczej; wykorzystania wiedzy z zakresu literaturoznawstwa do optymalizacji procesu własnego rozwoju naukowego i zawodowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Wykład monograficzny: kulturoznawczy

Cel kształcenia: wyodrębnione, całościowe przedstawienie wybranego zagadnienia dotyczącego badań kulturoznawczych.

Treści merytoryczne: przedstawienie i szczegółowe omówienie treści merytorycznych dotyczących wybranego zagadnienia w obrębie badań kulturoznawczych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienie w obrębie badań kulturoznawczych; metody analizowania tekstów kultury i towarzyszących im kontekstów historyczno-społecznych.

Umiejętności (potrafi): dobierać i stosować odpowiednie metody i narzędzia badawcze do analizowania problemów w pracy badawczej związanej z kulturoznawstwem oraz umiejscawiać teksty kultury w kontekście historyczno-społecznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania znaczenia wiedzy z zakresu kulturoznawstwa w pracy badawczej i zawodowej; krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wybranych zagadnień kulturoznawczych; wykorzystania wiedzy z zakresu kulturoznawstwa do optymalizacji procesu własnego rozwoju naukowego i zawodowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.13. Gramatyka kontrastywna

Cel kształcenia: zapoznanie z różnorodnością języków naturalnych na świecie oraz elementami języka, które mogą stanowić podobieństwa i różnice między tymi językami; uświadomienie wpływu języka na postrzeganie rzeczywistości.

Treści merytoryczne: zakres i cele językoznawstwa kontrastywnego; porównywanie systemów językowych w zakresie morfologii, semantyki i składni, w szczególności porównanie gramatycznych systemów języka polskiego i angielskiego (użycie czasów, strony biernej, okresów warunkowych, wyrażania modalności).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody językoznawstwa kontrastywnego, za pomocą których prowadzi się analizy porównawcze; zagadnienia językowe dotyczące morfologii, semantyki i składni w aspekcie komparatywnym.

Umiejętności (potrafi): porównywać zjawiska gramatyczne i leksykalne w językach angielskim i polskim, takie jak procesy słowotwórcze oraz użycie czasów, strony biernej, okresów warunkowych, wyrażania modalności.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie badań kontrastywnych; uznania w pracy zawodowej znaczenia wpływu języka rodzimego na proces uczenia się języka obcego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III. 14. Wstęp do leksykografii

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy z zakresu leksykografii i angielskiej leksykografii pedagogicznej; uświadomienie znaczenia słowników w nauce i użytkowaniu języka obcego oraz ich przydatności dla warsztatu pracy tłumacza; rozwinięcie praktycznych i teoretycznych umiejętności słownikowych.

Treści merytoryczne: pojęcie leksykografii; klasyfikacja słowników; struktura słowników; definicje słownikowe (rodzaje definicji, problemy związane z definicjami w słownikach); kluczowe pojęcia z zakresu leksykografii (metaleksykografia, słownictwo definiujące, elementy wspomagające nawigację wewnątrzhasłową, korpus językowy); cechy słowników; wartość użytkowa słowników w angielskiej leksykografii pedagogicznej; preferencje i potrzeby użytkowników słowników; darmowe i płatne wersje słowników internetowych; metodologia badań leksykograficznych oraz przegląd kluczowych badań z zakresu angielskiej leksykografii pedagogicznej (Atkins, Bańko, Bergenholtz, Bishop, Bogaards, Cowie, de Schryver, Dziemianko, Fabiszewski-Jaworski, Frankenberg-Garcia, Gouws, Hanks, Hartmann, Herbst, Humble, Lew, Mikołajczak-Matyja, Müller-Spitzer, Nesi, Piotrowski, Prinsloo, Rundell, Simonsen, Tan, Tarp, Tono, Welker, Żmigrodzki); umiejętności słownikowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcie leksykografii; strukturę słownika; klasyfikację słowników; cechy słowników; metody badań z zakresu angielskiej leksykografii pedagogicznej (ankieta, badania okulograficzne, czyli tzw. *eye-tracking*, metoda obserwacyjna, metoda statystyczna, metoda wywiadu); wyniki kluczowych badań naukowych w angielskiej leksykografii pedagogicznej; różnice pomiędzy słownikami papierowymi a słownikami internetowymi; znaczenie i korzyści wynikające ze stosowania wersji darmowych i płatnych słowników internetowych.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi) w pracy tłumacza; wyszukiwać i selekcjonować ze słowników informacje niezbędne do wykonywania tłumaczeń; dokonywać selekcji właściwych słowników w celu rozwiązania wybranych problemów w pracy tłumacza.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie leksykografii i znajomości słowników w kontekście pracy zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III. 15. a. Kultura amerykańska z elementami historii I

Cel kształcenia: usystematyzowanie i uporządkowanie wiedzy z zakresu kultury i historii USA i ich dorobku kulturowo-historycznego; podniesienie kompetencji w zakresie tematyki kulturoznawczo-historycznej w odniesieniu do USA; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad rozwojem wiedzy i zainteresowań kulturoznawczo-historycznych.

Treści merytoryczne: Ameryka pre-kolumbijska; kolonizacja europejska w Ameryce Północnej; droga do niepodległości USA; wojna o niepodległość; wczesna Republika; ekspansja na zachód kontynentu; konflikty regionalne i wojna secesyjna; rozwój i uprzemysłowienie; niezadowolenie i reformy; I wojna światowa i Wielki Kryzys; II wojna światowa; Ameryka powojenna; USA w XXI wieku.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szeroko pojętą kulturę USA od czasów prehistorycznych do powojennych w kontekście procesów historycznych, społecznych, religijnych i filozoficznych (w ujęciu kulturoznawczym i historycznym); podstawowe kwestie rozwoju historycznego USA – etapy historyczne, system prezydencki, ważne wydarzenia i ich skutki historyczno-kulturowe.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty/treści kulturowo-historyczne/artefakty kulturowe w ogólnym kontekście historyczno-społecznym dotyczącym USA; kojarzyć różne teksty/treści i artefakty z konkretną epoką historyczną oraz powiązać wydarzenia z postaciami historycznymi i ze świata kultury USA.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania języka angielskiego, kultury i historii USA.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.15.b. Kultura amerykańska z elementami historii II

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu kultury i historii USA i ich dorobku kulturowo-historycznego; podnoszenie kompetencji w zakresie tematyki kulturoznawczo-historycznej w odniesieniu do USA; wypracowanie nawyku samodzielnej pracy nad rozwojem wiedzy i zainteresowań kulturoznawczo-historycznych; systematyczne budowanie „kapitału” wiedzy i umiejętności z zakresu historii i kultury USA.

Treści merytoryczne: USA: geografia, przemysł i inne podstawowe informacje; podstawowe amerykańskie symbole narodowe; system opieki zdrowotnej w USA; systemy edukacyjne w USA; system polityczny USA i podstawy konstytucyjne państwa; Latynosi w USA; mniejszości etniczne w USA: Afroamerykanie; amerykańscy Indianie, Inuici, mity i fakty dotyczące *Dzikiego Zachodu*; *Amerykański Sen*; ikoniczne gadżety kultury amerykańskiej; amerykańskie sporty narodowe; amerykański przemysł filmowy; kultura komiksu; muzyka rockowa; amerykańskie święta.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szeroko pojętą kulturę USA; wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu kulturoznawstwa i historii w kontekście USA; główne symbole państwowe i społeczne, święta państwowe, system edukacji, ochrony zdrowia i mechanizmy polityczne kraju, złożoność społeczno-migracyjną USA, sztukę i tożsamość narodową Amerykanów.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty/treści kulturowo-historyczne/artefakty kulturowe w ogólnym kontekście historyczno-społecznym USA; kojarzyć różne teksty/treści i artefakty z konkretną epoką, powiązać wydarzenia/przejawy kultury i jej wytwory z jej twórcami i postaciami/wydarzeniami historycznymi; rozpoznać i docenić dorobek kulturowy USA (wynałazki, osiągnięcia naukowe, administracyjne, sportowe i artystyczne).

Kompetencje społeczne (jest gotów do): promowania języka angielskiego, kultury i historii USA.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.16. Kultura języka polskiego

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawami językoznawstwa normatywnego; wykształcenie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim, jak również dostrzegania i oceniania zmian w nim zachodzących; zapoznanie z publikacjami kodyfikującymi normę językową oraz organizacjami, które są odpowiedzialne za politykę językową; omówienie zależności pomiędzy językiem a kulturą.

Treści merytoryczne: wybrane zagadnienia z dziedziny językoznawstwa normatywnego: zasady rządzące polską fleksją, składnią i leksyką oraz błędy popełniane z powodu niezajomości tych zasad; wiedza dotycząca etyki słowa oraz istniejących strategii komunikacyjnych, a także ich znaczenie w wystąpieniach publicznych i kontaktach interpersonalnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): reguły poprawnościowe i stylistyczne języka polskiego, z uwzględnieniem wiedzy z zakresu budowy, funkcjonowania i rozwoju polszczyzny oraz wiedzy na temat błędów językowych i mechanizmów ich powstawania.

Umiejętności (potrafi): poprawić tekst w języku polskim zawierający podstawowe błędy, biorąc pod uwagę normę wzorcową i użytkową oraz korzystając ze słowników i innych źródeł wiedzy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania znaczenia wiedzy w zakresie stosowania języka polskiego do realizacji zadań w pracy zawodowej tłumacza.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.17. Wykład do wyboru II

Literatura amerykańska a środowisko naturalne

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi zagadnieniami związanymi z badaniem znaczenia przyrody i sposobów jej przedstawienia w literaturze amerykańskiej; przedstawienie wybranych problemów oraz utworów z uwzględnieniem szerszego kontekstu kultury Zachodu, a także rozwijającej się prężnie ekokrytyki.

Treści merytoryczne: amerykański „dyskurs środowiskowy”, amerykański Crusoe; wpływ przesuwałcej się granicy na kształtowanie się charakteru Amerykanów; pojęcie „wyjącej dziczy” (*the howling wilderness*) i jej historyczne znaczenie; duchowe, narodowe i estetyczne znaczenie amerykańskiej dzikiej przyrody; amerykański transcendentalizm jako rodzaj myślenia ekologicznego; ekosystem, adaptacja, współewolucja; wielki łańcuch bytu; etyka ziemi i sumienie ekologiczne; kartezjańska koncepcja jaźni i jej konsekwencje; hipoteza Gai; „głęboka ekologia”; paradygmat antropocentryczny i ekocentryczny; ekokryzys, „ekobójstwo”, masowe wymieranie gatunków, antropocen.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szczegółowe zagadnienia z zakresu relacji między człowiekiem i środowiskiem naturalnym w odniesieniu do literatury amerykańskiej, czyli „ujarzmianie” dzikiej przyrody, ekspansja na zachód i jej konsekwencje dla środowiska naturalnego i rdzennych mieszkańców kontynentów, niszczenie przyrody, próby zachowania bezcennego dziedzictwa przyrodniczego, początki ruchu ekologicznego, zmienianie się społecznej postawy wobec dóbr przyrody, wyłanianie się nowej etyki i nowego paradygmatu opartych na poszanowaniu praw innych istot.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty literatury amerykańskiej podejmujące problematykę środowiska naturalnego we współczesnym kontekście kulturowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy na temat utworów literatury amerykańskiej podejmujących zagadnienia związane z rolą środowiska naturalnego i koniecznością jego ratowania.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Storytelling w literaturze i kulturze

Cel kształcenia: ukazanie zagadnienia storytelling w perspektywie interdyscyplinarnej, wychodząc z gruntu literaturoznawstwa i poszerzając ogląd o perspektywę interdyscyplinarną: antropologiczną, filozoficzną i kognitywną; analiza współczesnych podejść teoretycznych do zagadnienia storytelling, czyli opowiadania historii w typie narracyjnych przekazów ustnych i pisanych, literackich i nieliterackich, wizualnych i innych, tworzonych w mediach tradycyjnych i intermedialnych.

Treści merytoryczne: zagadnienia, aspekty i techniki procesu komunikacji w sytuacjach storytelling zorientowanych na różne rodzaje projektowanego efektu; analiza wybranych przykładów tekstów kultury pisanej i oralnej, tekstów literackich, nieliterackich, telewizyjnych (seriale), filmowych, prasowych, internetowych, dramatu, bajki i baśni magicznej, sztuk wizualnych (malarstwo, gobelin) pod kątem specyficznych dla danego medium środków; określenie, jak storytelling funkcjonuje w kulturze.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): szczegółowe zagadnienia związane z opowiadaniem historii przez konstrukcję postaci, budowanie (lub burzenie) spójności, dialogiczność i polifoniczność

narracji, aspekty czasowe, aspekty przestrzenne, wydarzenia, użycie doświadczeń (wielo)zmysłowych, fikcjonalność, zorientowanie na prawdopodobieństwo i/lub fikcjonalność, przyjętą dynamiczną lub statyczną focalizację; aspekty storytelling w gatunkach literackich i nieliterackich, prasowych, serialach telewizyjnych, filmach krótko i długometrażowych, (auto)biografii; storytelling w kontekście antropologii; sposoby budowania (estetycznej) iluzji, projektowania odbioru i/lub manipulowania odbiorem, reprezentacji autora implikowanego, mediacji; użycie narracji w różnych mediach i środki służące budowaniu określonych funkcji i efektów storytelling; zagadnienia związane z (nie)wiarygodnością storytelling.

Umiejętności (potrafi): zidentyfikować wyznaczniki narracyjności w zależności od konwencji gatunkowych tekstów literatury i kultury; rozpoznać używane w storytelling techniki i ich funkcje w różnych typach tekstów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie literaturoznawczej i interdyscyplinarnej teorii storytelling.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Tło społeczne literatury edwardiańskiej

Cel kształcenia: zapoznanie z tłem społeczno-historycznym anglojęzycznej literatury modernistycznej, ze szczególnym uwzględnieniem pozycji kobiety w społeczności przełomu wieków XIX i XX.

Treści merytoryczne: miejsce i rola kobiet w społeczeństwie edwardiańskim (kobieta w domu/rodzinie, w przestrzeni publicznej, w hierarchii społecznej) na podstawie odniesień do źródeł historycznych, filmów i zdjęć dokumentalnych, a przede wszystkim do fragmentów anglojęzycznej literatury początku XX wieku takich pisarzy jak K. Mansfield, V. Woolf, E.M. Forster, Saki, J. Galsworthy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia dotyczące roli i miejsca kobiety w społeczeństwie angielskim początku wieku XX na podstawie tekstów kultury epoki edwardiańskiej.

Umiejętności (potrafi): umiejscawiać teksty literatury i kultury anglojęzycznej przełomu wieków XIX i XX w ich ogólnym kontekście historyczno-społecznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie literatury angielskiej i jej kontekstu historyczno-społecznego przełomu wieków XIX i XX.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.18.a. Seminarium licencjackie i praca dyplomowa I

Cel kształcenia: poszerzenie i pogłębienie wiedzy z zakresu wybranej przez studenta dyscypliny i jej metodologii badań w stopniu umożliwiającym samodzielną pracę badawczą i przygotowanie do pisania pracy licencjackiej w wybranej dyscyplinie (językoznawstwo/literaturoznawstwo).

Treści merytoryczne: zapoznanie się z zasadami pisania prac dyplomowych zgodnych z wymogami dyscypliny (językoznawstwo/literaturoznawstwo), w której student prowadzi badania własne; pogłębienie i poszerzenie wiedzy merytorycznej z zakresu wybranej dyscypliny; zasady gromadzenia i opracowywania materiałów źródłowych typowych dla danej dziedziny badań; metodologia prowadzenia samodzielnej analizy zgodna z wybraną dyscypliną.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane teorie językoznawcze i metody badań językoznawczych/ wybrane teorie literaturoznawcze i metody badań literaturoznawczych.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje potrzebne w pracy badawczej w wybranej dziedzinie językoznawstwa/literaturoznawstwa przy użyciu odpowiednich i różnorodnych źródeł i sposobów;

przeprowadzać kwerendę biblioteczną, wykorzystywać bazy danych, edytować tekst ze stosowną dbałością o prawa autorskie; pracować zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego i osiągać wyznaczone przez niego cele.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego podejmowania i inicjowania działań badawczych związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej i świadomego użytkowania informacji pozyskanych z różnych mediów.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.18.b. Seminarium licencjackie i praca dyplomowa II

Cel kształcenia: poszerzenie i pogłębienie wiedzy z zakresu wybranej przez studenta dyscypliny (językoznawstwo/literaturoznawstwo) i jej metodologii badań w stopniu umożliwiającym samodzielną pracę badawczą i samodzielne napisanie pracy licencjackiej.

Treści merytoryczne: zasady gromadzenia i opracowywania materiałów źródłowych typowych dla danej dziedziny badań; metodologia prowadzenia analizy zgodna z wybraną dyscypliną (językoznawstwo/literaturoznawstwo); prezentacje postępów nad zagadnieniami tematycznymi realizowanymi przez studentów; indywidualne i grupowe referowanie wybranych problemów badawczych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane teorie językoznawcze i metody badań językoznawczych/ wybrane teorie literaturoznawcze i metody badań literaturoznawczych.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje potrzebne pracy badawczej w wybranej dziedzinie językoznawstwa/literaturoznawstwa przy użyciu odpowiednich i różnorodnych źródeł i sposobów; przeprowadzać kwerendę biblioteczną, wykorzystywać bazy danych, edytować tekst ze stosowną dbałością o prawa autorskie; przygotowywać pracę dyplomową w języku angielskim z wykorzystaniem ujęć teoretycznych w dyscyplinie związanej z badaniami własnymi (językoznawstwo/literaturoznawstwo); pracować zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego i osiągać wyznaczone przez niego cele.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego podejmowania i inicjowania działań badawczych związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej i świadomego użytkowania informacji pozyskanych z różnych mediów.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.19. Przekład w perspektywie historycznej

Cel kształcenia: zapoznanie z nomenklaturą przekładową i wybranymi teoriami translatorycznymi w ujęciu historycznym; przygotowanie do prawidłowego posługiwania się terminologią w opisie zjawisk translatorycznych; wyrobienie krytycznego spojrzenia na przekład jako zjawiska cechującego się relatywnością i zmiennością.

Treści merytoryczne: relatywność przekładu; typy przekładu; przekład jako nauka – badania opisowe nad przekładem; dychotomia przekładu słowo-w-słowo i znaczenie-w-znaczenie w starożytności; przekład Biblii – wpływ M. Lutra na przekładoznawstwo; dawni teoretycy przekładu – A. Tytler; wpływ romantyzmu niemieckiego na teorie przekładu – F. Schlegel; współczesny okres językoznawczy – R. Jakobson; ekwiwalencja – E. Nida; pragmatyczne reguły przekładu – P. Newmark.

Wiedza (zna i rozumie): podstawową terminologię przekładoznawczą oraz teorie przekładoznawcze związane z udomawianiem i ucinianiem przekładu w kontekście historycznym.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się odpowiednią terminologią translatoryczną w języku angielskim w sytuacjach profesjonalnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania wiedzy z zakresu przekładoznawstwa w pracy tłumacza.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.20. Wstęp do teorii i praktyki przekładu

Cel kształcenia: zapoznanie z operacjami wykonywanymi w procesie przekładu, pojęciami z zakresu teorii i praktyki przekładu oraz przedstawienie głównych metod i technik przekładowych; przygotowanie do tworzenia warsztatu tłumacza; zapoznanie z kompetencjami wymaganymi od tłumacza, zasadami etycznymi oraz podstawami prawnymi obowiązującymi tłumaczy, w szczególności tłumaczy przysięgłych.

Treści merytoryczne: triada: autor – tłumacz – odbiorca: przekład jako proces komunikacji; kompetencje, kwalifikacje, cechy osobowościowe tłumacza; warsztat tłumacza; jednostka tłumaczeniowa; etapy pracy tłumacza, planowanie pracy tłumacza; znaczenia pragmatyczne, eksplicytne, implicytne, intralingwalne a przekład; techniki przekładowe; przekład w serii tłumaczeń – wybory translatorskie; tłumaczenie przysięgłe a zwykłe; zasady etyczne obowiązujące tłumaczy; formy zatrudnienia tłumaczy.

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia teoretyczne związane z procesem przekładu (modele procesu przekładu, teorie związane z kompetencjami tłumacza); procesy komunikacji interpersonalnej w zakresie działalności tłumacza (podwójny model komunikacji w przekładzie); podstawowe techniki przekładowe (redukcja, inwersja, substytucja, amplifikacja) i ich uszczegółowienie; różnice między tłumaczeniem przysięgłym a zwykłym w kontekście stosowanych technik przekładowych.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się terminologią translatoryczną w języku angielskim w sytuacjach profesjonalnych w odniesieniu do opisu zjawisk przekładowych oraz kompetencji i warsztatu tłumacza.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania się w sposób profesjonalny, w szczególności do odpowiedniego przygotowania się do pracy, brania odpowiedzialności za wykonywaną pracę w zawodzie tłumacza oraz konsultowania nieznanych zagadnień merytorycznych ze specjalistami z danej dziedziny; uznania znaczenia zagadnień teoretycznych z zakresu przekładoznawstwa w wykonywaniu pracy tłumacza.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.21. Translatoryka

Cel kształcenia: zapoznanie z technikami przekładowymi odnoszącymi się do problemów, z jakimi spotyka się tłumacz w codziennej praktyce (warianty językowe, język fachowy, nazwy własne, elementy kulturowe, elementy stylistyczne) oraz typami tekstów w kontekście strategii przekładu; zapoznanie z narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza oraz uwrażliwienie na typy błędów przekładowych; rozwinięcie zdolności analizy i syntezy tekstu na potrzeby przekładu; wyrobienie umiejętności doboru procedur w zależności od typu tekstu, zakładanych efektów i problemu przekładowego.

Treści merytoryczne:

Wykład: powtórzenie terminologii przekładowej; etapy procesu tłumaczenia; typologia tekstów na potrzeby przekładu; pojęcie ekwiwalencji na różnych poziomach tekstu; błędy tłumaczeniowe; rejestr i styl: tłumaczenie języka substandardowego; tłumaczenie nazw własnych i tytułów; elementy kulturowe a przekład; cechy charakterystyczne przekładu literackiego; przekład wybranych środków stylistycznych.

Ćwiczenia: ćwiczenia analityczne i praktyczne dotyczące następujących zagadnień: etapy procesu tłumaczenia; typologia tekstów na potrzeby przekładu; ekwiwalencja na różnych poziomach tekstu; błędy tłumaczeniowe; tłumaczenie języka substandardowego; tłumaczenie nazw własnych; przekład elementów kulturowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najczęściej stosowane techniki przekładu w odniesieniu do konkretnych problemów przekładowych (nazwy własne, elementy kulturowe, język substandardowy, środki stylistyczne) oraz błędy wynikające z nieprawidłowego zastosowania metod i technik przekładowych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i użytkować informacje z różnych źródeł niezbędne do analizy tekstu na potrzeby przekładu i rozwiązania wybranego problemu przekładowego; stosować słowniki jedno- i dwujęzyczne (tradycyjne i elektroniczne), by znaleźć potrzebne jednostki leksykalne i struktury gramatyczne w pracy nad przekładem; tłumaczyć proste teksty z języka angielskiego na polski i odwrotnie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego przygotowywania się do pracy tłumacza, w tym konsultowania nieznanych zagadnień merytorycznych ze specjalistami z danej dziedziny w celu rozwiązania problemów przekładowych i realizacji działań związanych z zawodem tłumacza w sposób profesjonalny.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.22.a. Język specjalistyczny I

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy dotyczącej terminologii wybranych dziedzin nauki; wyrobienie umiejętności samodzielnego sporządzania baz terminologicznych na podstawie źródeł leksykograficznych, tekstów paralelnych, niezbędnych w przygotowaniu do przekładu lub tłumaczenia ustnego w danej dziedzinie.

Treści merytoryczne: język humanistyki; język mass mediów (prasa, radio i telewizja); język kultury, sztuki i religii; język nauk ścisłych i techniki; język nauk przyrodniczych oraz język medycyny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie subwariantów języka angielskiego z dziedziny humanistyki, medycyny, nauk ścisłych i przyrodniczych oraz język mediów.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim w sytuacjach profesjonalnych z użyciem specjalistycznej terminologii z dziedziny medycyny, nauk humanistycznych, ścisłych i przyrodniczych oraz języka mediów; opracowywać teksty specjalistyczne, z wykorzystaniem źródeł leksykograficznych tradycyjnych i internetowych; rozpoznawać i stosować subwarianty języka angielskiego przy opracowywaniu tekstów specjalistycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego i jego specjalistycznych wariantów obejmujących nauki humanistyczne, ścisłe i przyrodnicze; podjęcia pracy zawodowej, w tym samozatrudnienia, z wykorzystaniem subwariantów języka angielskiego w dziedzinie humanistyki, medycyny oraz nauk ścisłych i przyrodniczych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia

III.22.b. Język specjalistyczny II

Język specjalistyczny II: prawo i biznes

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy dotyczącej terminologii z zakresu prawa i biznesu; wyrobienie umiejętności samodzielnego sporządzania baz terminologicznych na podstawie źródeł leksykograficznych, tekstów paralelnych, niezbędnych w przygotowaniu do przekładu lub tłumaczenia ustnego w zakresie prawa i biznesu.

Treści merytoryczne: język biznesu; język bankowy; język finansów i rachunkowości; język ekonomii; język transportu i logistyki oraz umów prawnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie subwariantów języka angielskiego z dziedziny finansów, rachunkowości oraz języka umów prawnych.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim w sytuacjach profesjonalnych z użyciem specjalistycznej terminologii z dziedziny finansów, rachunkowości oraz języka umów prawnych; opracowywać teksty specjalistyczne, z wykorzystaniem źródeł leksykograficznych tradycyjnych i internetowych; rozpoznawać i stosować subwarianty języka angielskiego w zakresie prawa biznesu przy opracowywaniu tekstów specjalistycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego i jego specjalistycznych wariantów obejmujących język prawa i biznesu; podjęcia pracy zawodowej, w tym samozatrudnienia, z wykorzystaniem subwariantów języka angielskiego w dziedzinie finansów, rachunkowości oraz języka umów prawnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia

Język specjalistyczny II: turystyka i rekreacja

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy dotyczącej terminologii z zakresu turystyki i rekreacji; wyrobienie umiejętności samodzielnego sporządzania baz terminologicznych na podstawie źródeł leksykograficznych, tekstów paralelnych, niezbędnych w przygotowaniu do przekładu lub tłumaczenia ustnego z zakresu turystyki i rekreacji.

Treści merytoryczne: język turystyki i rekreacji: geografia, turystyka regionalna, fauna i flora Polski, ekologia, rekreacja, dziedzictwo kulturowe, dziedzictwo kulinarne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie subwariantów języka angielskiego z dziedziny turystyki (regionalnej), rekreacji oraz dziedzictwa kulturowego.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się językiem angielskim w sytuacjach profesjonalnych z użyciem specjalistycznej terminologii z dziedziny turystyki, rekreacji oraz dziedzictwa kulturowego; opracowywać teksty specjalistyczne, z wykorzystaniem źródeł leksykograficznych tradycyjnych i internetowych; rozpoznawać i stosować subwarianty języka angielskiego przy opracowywaniu tekstów specjalistycznych z zakresu rekreacji i turystyki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego i jego specjalistycznych wariantów obejmujących turystykę, rekreację oraz dziedzictwo kulturowe; podjęcia pracy zawodowej, w tym samozatrudnienia, z wykorzystaniem subwariantów języka angielskiego w dziedzinie turystyki, rekreacji oraz dziedzictwa kulturowego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.23. Komunikacja interpersonalna

Cel kształcenia: przedstawienie wpływu kontekstu fizycznego, społecznego i językowego na przebieg i interpretację komunikacji interpersonalnej; uświadomienie studentom roli percepcji ja i nie-ja w komunikacji.

Treści merytoryczne:

Wykład: zdefiniowanie komunikacji interpersonalnej; kontekst w komunikacji, język w komunikacji; uczestnicy komunikacji: ja i nie-ja; komunikacja a relacja; nawiązywanie, podtrzymywanie, kończenie relacji; kompetencja komunikacyjna – jak nad nią pracować?

Ćwiczenia: ćwiczenia w zakresie komunikacji w czasie kryzysu, komunikacji bez przemocy, budowania relacji intymnej oraz budowania wyuczonego optymizmu w oparciu o dialog intrapersonalny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): teorie redukcji niepewności i wymiany społecznej oraz miejsce komunikacji interpersonalnej w systemie komunikacji; problemy rozwoju człowieka w aspekcie psychologicznym i społecznym w odniesieniu do różnych obszarów aktywności człowieka ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji interpersonalnej, zwłaszcza w odniesieniu do zawodów wymagających komunikacji interpersonalnej.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej do wyrażania własnych opinii, wątpliwości i sugestii; zrozumieć innych uczestników aktu komunikacyjnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): komunikacji interpersonalnej z osobami z różnych środowisk ze zrozumieniem ich odmienności oraz odmienności ich poglądów; rozwiązywania

konfliktów w oparciu o dialog; budowania pozytywnej atmosfery za pomocą komunikacji interpersonalnej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.24.a. Tłumaczenie pisemne I

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności poprawnego tłumaczenia pisemnego tekstów użytkowych: teksty prasowe na temat kwestii społecznych i wydarzeń ważnych współcześnie, ilustrujących najważniejsze problemy tłumaczeniowe w parze językowej angielski-polski; rozwijanie umiejętności pracy samodzielnej i współpracy z innymi w ramach projektu tłumaczeniowego.

Treści merytoryczne: zastosowanie w praktyce różnych technik przekładu: łączenie, dzielenie, zastępowanie, i konwencji dotyczących przekładu nagłówków i tytułów, nazw własnych w procesie tłumaczenia, elementów leksykalnych i kulturowych w tekstach użytkowych; analiza przetłumaczonego tekstu pod kątem błędów tłumaczeniowych oraz różnic językowych i kulturowych; tematyka tłumaczonych tekstów prasowych obejmuje szerokie spektrum zagadnień: współczesne wydarzenia na świecie, wydarzenia historyczne, informacje biznesowe, nowinki technologiczne, różne przejawy kultury, w tym sport, multimedia, film, muzykę, politykę.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najczęściej stosowane techniki przekładu dotyczące najważniejszych problemów tłumaczeniowych w tekstach prasowych (łączenie, dzielenie, zastępowanie, adaptacja kulturowa); błędy popełniane w procesie tłumaczenia z języka angielskiego na język polski oraz ich przyczyny i sposoby eliminacji.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć teksty pisemne z języka angielskiego na język polski w zakresie przewidzianym treściami merytorycznymi rozwiązując nieprzewidywalne problemy tłumaczeniowe; wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje potrzebne w tłumaczeniu prasowych tekstów anglojęzycznych na język polski przy użyciu odpowiednich i różnorodnych źródeł i sposobów; posługiwać się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi) oraz narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza języka angielskiego: edytor tekstu, zasoby internetowe, programy typu Trados Studio.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego potrzebnych do wykonywania tłumaczeń pisemnych tekstów prasowych; podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego jako tłumacz pisemny języka angielskiego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.25.b. Tłumaczenie pisemne II

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności poprawnego tłumaczenia pisemnego tekstów użytkowych, naukowych i technicznych z różnych dziedzin wiedzy: krajoznawstwo, nauki ścisłe, medycyna, prawo i ekonomia, ilustrujących najważniejsze problemy tłumaczeniowe w parze językowej angielski-polski; rozwijanie umiejętności pracy samodzielnej i współpracy z innymi w ramach projektu tłumaczeniowego.

Treści merytoryczne: analiza i przekład tekstów o charakterze użytkowym, naukowym i technicznym z różnych dziedzin wiedzy: krajoznawstwo, nauki ścisłe, medycyna, prawo i ekonomia; analiza i korekta tekstu docelowego pod względem jego merytorycznej poprawności, języka specjalistycznego charakterystycznego dla danej dziedziny, strony edycyjnej i konwencji w danej dziedzinie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najczęściej stosowane techniki przekładu dotyczące najważniejszych problemów tłumaczeniowych w tekstach użytkowych, naukowych i technicznych prowadzące do osiągnięcia ekwiwalencji funkcjonalnej (łączenie, dzielenie, zastępowanie, adaptacja

kulturowa, tłumaczenie nazw własnych).

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje potrzebne w tłumaczeniu tekstów użytkowych, naukowych i technicznych w parze językowej polski-angielski przy użyciu odpowiednich i różnorodnych źródeł; tłumaczyć pisemnie teksty użytkowe, naukowe i techniczne w parze językowej polski-angielski; posługiwać się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi) oraz narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza języka angielskiego w celu tłumaczenia tekstów użytkowych, naukowych i technicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie kompetencji potrzebnych w pracy tłumacza języka angielskiego; podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego jako tłumacz tekstów użytkowych, naukowych i technicznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.25.c. Tłumaczenie pisemne III

Tłumaczenie tekstów humanistycznych nieliterackich

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności poprawnego tłumaczenia pisemnego tekstów humanistycznych nieliterackich (esej, reportaż, recenzja); doskonalenie umiejętności pracy samodzielnej.

Treści merytoryczne: zastosowanie w praktyce różnych strategii i technik typowych dla tekstów humanistycznych nieliterackich; analiza i przekład tekstów wyjściowych oraz analiza tekstów tłumaczenia pod względem celów wyznaczonych doбором strategii i technik przekładu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najczęściej stosowane techniki przekładu dotyczące najważniejszych problemów tłumaczeniowych w tekstach humanistycznych nieliterackich prowadzące do osiągnięcia ekwiwalencji funkcjonalnej (łączenie, dzielenie, zastępowanie, adaptacja kulturowa, tłumaczenie nazw własnych).

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje potrzebne w tłumaczeniu tekstów humanistycznych nieliterackich w parze językowej polski-angielski przy użyciu odpowiednich i różnorodnych źródeł; tłumaczyć teksty pisemne humanistyczne nieliterackie w parze językowej polski-angielski; posługiwać się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi) oraz narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza języka angielskiego w celu tłumaczenia tekstów humanistycznych nieliterackich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wiedzy i umiejętności potrzebnych w pracy tłumacza języka angielskiego; podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego jako tłumacz w zakresie tekstów humanistycznych nieliterackich.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Tłumaczenie tekstów literackich

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności poprawnego tłumaczenia pisemnego tekstów literackich (powieść, poezja, dramat); doskonalenie umiejętności pracy samodzielnej i objaśniania swoich wyborów translatorskich.

Treści merytoryczne: zastosowanie w praktyce różnych strategii i technik typowych dla tekstów literackich, określanie dominaty semantycznej tekstu literackiego; analiza i przekład tekstów wyjściowych oraz analiza tekstów tłumaczenia pod względem celów wyznaczonych doбором strategii i technik (dominanta semantyczna, udomowienie-uinnienie).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najczęściej stosowane techniki przekładu dotyczące najważniejszych problemów tłumaczeniowych w tekstach literackich, takich jak przekład elementów

kulturowych, środków stylistycznych, cech gatunkowych.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje potrzebne w tłumaczeniu tekstów literackich w parze językowej polski-angielski przy użyciu odpowiednich i różnorodnych źródeł; tłumaczyć teksty literackie w parze językowej polski-angielski; posługiwać się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi) oraz narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza języka angielskiego w celu tłumaczenia tekstów literackich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wiedzy i umiejętności potrzebnych w pracy tłumacza języka angielskiego; podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego jako tłumacz w zakresie tekstów literackich.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.26.a. Tłumaczenie ustne I

Cel kształcenia: wypracowanie umiejętności wykonywania różnych rodzajów tłumaczeń ustnych oraz stosowanych technik w tłumaczeniu ustnym, również z wykorzystaniem sprzętu i oprogramowania komputerowego oraz materiałów audiowizualnych.

Treści merytoryczne: studenci poznają i uczą się wykonywać różne typy tłumaczeń ustnych (tłumaczenie konsekutywne, tłumaczenie symultaniczne, tłumaczenie szeptane, tłumaczenie *a vista*, tłumaczenie *liaison*) z języka polskiego na angielski i z angielskiego na polski w oparciu o specjalnie przygotowane lub autentyczne teksty w formie materiałów audio-wideo, z użyciem sprzętu i oprogramowania komputerowego imitującego pracę w kabinie tłumaczeniowej; rozwijanie niezbędnych umiejętności, technik i strategii tłumaczeniowych: aktywne słuchanie; techniki rozwoju pamięci krótkotrwałej; przeformułowywanie informacji; sporządzanie notatek; ustne prezentowanie informacji; ćwiczenie koncentracji, tolerancja na stres oraz prędkości reakcji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najczęściej stosowane formy przekładu w tłumaczeniu ustnym: tłumaczenie konsekutywne, tłumaczenie symultaniczne, tłumaczenie szeptane, tłumaczenie *a vista*, tłumaczenie *liaison*; techniki wspierające proces tłumaczenia ustnego: sporządzanie notatek, koncentracja uwagi, parafrazowanie, skracanie, pomijanie redundantnych informacji, przekodowywanie tekstu, zmiana rejestru, adaptacja kulturowa.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć krótkie wypowiedzi ustne z języka angielskiego na polski i z języka polskiego na angielski, rozwiązując nieprzewidywalne problemy tłumaczeniowe; posługiwać się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi) oraz narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza ustnego języka angielskiego takimi, jak translatory elektroniczne i aplikacje tłumaczące mowę w czasie rzeczywistym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego potrzebnych do wykonywania tłumaczeń ustnych; podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego jako tłumacz ustny języka angielskiego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.26.b. Tłumaczenie ustne II

Tłumaczenie ustne symultaniczne

Cel kształcenia: rozwinięcie umiejętności wykonywania tłumaczeń symultanicznych z wykorzystaniem technik wspomagających, sprzętu i oprogramowania komputerowego oraz materiałów audiowizualnych.

Treści merytoryczne: stosowanie niezbędnych umiejętności, technik i strategii tłumaczeniowych (parafrazowanie, skracanie, pomijanie redundantnych informacji, przekodowywanie tekstu) podczas tłumaczenia symultanicznego z języka polskiego na język angielski i odwrotnie specjalnie przygotowanych lub autentycznych tekstów w formie

materiałów audio-wideo, z użyciem sprzętu i oprogramowania komputerowego imitującego pracę w kabinie tłumaczeniowej; tematyka tłumaczonych tekstów zajęć obejmuje szerokie spektrum zagadnień: feminizm, relacje międzyludzkie, polityka, reklama, praca, stres, sport, media społecznościowe, muzyka, migracje, media.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najczęściej stosowane techniki przekładu w tłumaczeniu symultanicznym: parafrazowanie, skracanie, pomijanie redundantnych informacji, przekodowywanie tekstu oraz techniki wspierające proces tłumaczenia symultanicznego: koncentracja o podzielność uwagi.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć symultanicznie wypowiedzi ustne z języka angielskiego na polski i odwrotnie, rozwiązując nieprzewidywalne problemy tłumaczeniowe; posługiwać się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi) oraz narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza ustnego języka angielskiego w zakresie tłumaczeń symultanicznych takimi, jak aplikacje tłumaczące mowę w czasie rzeczywistym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego potrzebnych do wykonywania tłumaczeń symultanicznych; podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego jako tłumacz ustny języka angielskiego w zakresie tłumaczeń symultanicznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Tłumaczenie ustne konsekutywne

Cel kształcenia: rozwinięcie umiejętności wykonywania tłumaczeń konsekutywnych z wykorzystaniem technik wspomagających, sprzętu i oprogramowania komputerowego oraz materiałów audiowizualnych.

Treści merytoryczne: stosowanie niezbędnych umiejętności, technik i strategii tłumaczeniowych w tłumaczeniu konsekutywnym z języka polskiego na język angielski i odwrotnie z użyciem sprzętu i oprogramowania komputerowego; analizowanie struktury przemówienia i robienie notatek dotyczących jego treści, wykorzystując preferowane przez siebie style i techniki notacji, odtworzenie treści przemówienia w języku docelowym; wykonywanie tłumaczeń konsekutywnych specjalnie przygotowanych lub autentycznych tekstów w formie materiałów audio-wideo; tematyka tłumaczonych tekstów obejmuje szerokie spektrum zagadnień: feminizm, relacje międzyludzkie, polityka, reklama, praca, stres, sport, media społecznościowe, muzyka, migracje, media.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): techniki wspierające proces tłumaczenia konsekutywnego: sporządzanie notatek, odtwarzanie tekstu na podstawie notatek, skracanie i parafrazowanie tekstu, adaptacja kulturowa.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć konsekutywnie wypowiedzi ustne z języka angielskiego na polski i odwrotnie, rozwiązując nieprzewidywalne problemy tłumaczeniowe; posługiwać się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi) oraz narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza ustnego języka angielskiego w zakresie tłumaczeń konsekutywnych takimi, jak słowniki elektroniczne, translatory mowy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego potrzebnych do wykonywania tłumaczeń konsekutywnych; podjęcia pracy zawodowej z wykorzystaniem języka angielskiego jako tłumacz ustny języka angielskiego w zakresie tłumaczeń konsekutywnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

V. PRAKTYKA

V.1. Praktyka zawodowa

Cel kształcenia: wykształcenie i doskonalenie umiejętności składających się na kwalifikacje zawodowe tłumacza; kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim

związanych; konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu przedmiotów translatorycznych z rzeczywistością zawodową.

Treści merytoryczne: wykazanie się sprawnością tłumaczeniową w formie pisemnej i ustnej w parze językowej angielski-polski, sporządzanie glosariuszy terminologii i inne zadania zawodowe w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań, w których odbywana jest praktyka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady funkcjonowania tłumacza w instytucji, gdzie realizowana jest praktyka.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć z języka angielskiego na język polski i odwrotnie, rozwiązując nieprzewidywalne problemy tłumaczeniowe w pracy w ramach realizowanej praktyki; komunikować się z różnymi podmiotami w środowisku zawodowym w miejscu realizacji praktyki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): nawiązywania profesjonalnych relacji i przestrzegania norm etycznych w miejscu realizacji praktyki; pozyskiwania informacji służących do rozwiązywania problemów przekładowych poprzez zasięgnięcie opinii ekspertów w celu wykonania powierzonych zadań w miejscu realizacji praktyki; starannego przygotowywania się do i terminowego wykonywania powierzonych zadań.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

VI. INNE

VI.1. Etykieta

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir-vivre'u.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym (zwroty grzecznościowe, powitania, rozmowa przez telefon, podstawowe zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych); etykieta uniwersytecka (precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji); etykieta biznesowa (dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady rządzące interpersonalnymi relacjami w życiu prywatnym oraz w relacjach zawodowych; etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady etykiety i kurtuazji w życiu społecznym i zawodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania znaczenia zasad etykiety w relacjach interpersonalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.2. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: przekazanie podstawowych wiadomości na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Treści merytoryczne: obowiązujące regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach studiów (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe); analiza okoliczności i przyczyn wypadków studentów: omówienie przyczyn wypadków; ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru); zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – apteczka pierwszej pomocy; dostosowanie treści szkoleń do profilu danego kierunku studiów jest bardzo ważne, gdyż chodzi o wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów; zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Umiejętności (potrafi): postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; realizować zasady bezpieczeństwa związane z pracą; posługiwać się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi, w tym udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.3. Ergonomia

Cel kształcenia: przybliżenie podstawowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym; uświadomienie zagrożeń i problemów (także zdrowotnych) związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym, a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: ergonomia – podstawowe pojęcia i definicje; ergonomia jako nauka interdyscyplinarna; główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych; ergonomia pracy stojącej i siedzącej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia związane z ergonomią, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy.

Umiejętności (potrafi): oceniać (w zakresie podstawowym) warunki w pracy zawodowej oraz podczas aktywności pozazawodowej ze względu na problemy ergonomiczne i zagrożenia z tym związane.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania postawy antropocentrycznej w stosunku do warunków pracy i życia codziennego; reagowania na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej; realizowania postawy wrażliwości na potrzeby osób niepełnosprawnych (w kontekście ergonomicznym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

VI.4. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: zapoznanie z elementarnymi zasadami, pojęciami oraz procedurami prawa ochrony własności intelektualnej.

Treści merytoryczne: pojęcie własności intelektualnej; przedmiot prawa własności intelektualnej; podmioty prawa własności intelektualnej; treść prawa własności intelektualnej - prawa autorskie i pokrewne; ograniczenia praw autorskich; licencje ustawowe i umowne; dozwolony użytek osobisty i publiczny utworów; naruszenia praw autorskich (plagiat i piractwo intelektualne); regulacje szczególne z zakresu prawa autorskiego – ochrona programów komputerowych i baz danych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej; pola eksploatacji utworów i tryby ich użytku.

Umiejętności (potrafi): identyfikować oraz implementować dozwolone pola eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz działalności naukowej w środowisku akademickim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego korzystania z ustawowych pól eksploatacji utworów w środowisku akademickim oraz życiu prywatnym (np. środowisku sieciowym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.”.